

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS TAZRIA • MAAMAR 6

בגמרא דב"מ פרק הפועלים קא מפלגי במתיבתא דרקיע...

En la Guemará, Bavá Metziá, capítulo HaPoalim:
“Disputaban en la Academia del Firmamento...”

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/tazria/6/

1 בגמרא דב"מ [דבבא מציעא] פרק הפועלים קא מפלגי במתיבתא דרקיע אם בהרת קודמת לשער לכן טמא ואם שער לכן קודם לבהרת טהור ספק הקב"ה אמר טהור וכולהו מתיבתא דרקיע אמרי טמא ואמרי מאן נוכח.

En la Guemará, [tratado] Bava Metzia, capítulo HaPoalim: “Disputaban en la Academia Celestial (Mesivta deRakia): si la mancha blanca (baheret) precedió al pelo blanco, [es] impuro; y si el pelo blanco precedió a la mancha blanca, puro. En caso de duda, el Santo, bendito sea, dijo: ‘Puro’, y toda la Academia Celestial dijo: ‘Impuro’. Y dijeron: ‘¿Quién decidirá?’”

נוכח רבה בר נחמני דאמר רבה בר נחמני אני יחיד בנגעים אני יחיד באהלות כו'

“Rabbah bar Nachmani decidirá”, pues Rabbah bar Nachmani dijo: “Soy único en [las leyes de] las afecciones leprosas (negaim); soy único en [las leyes de] la impureza de las tiendas (ohalot)”, etc.,

עד אמר טהור טהור, ובגמ' [ובגמרא] במסכת נזיר (דס"ה ע"ב) פ"י הטעם דאמר קרא לטהרו או לטמאו הואיל ופתח בו הכתוב בטהרה תחלה (והובא בהר"ש [בהרבי שמעון] ספ"ד [סוף פרק ד'] דנגעים).

hasta que “dijo: ‘Puro, puro’”. Y en la Guemará, en el tratado Nazir (65b), se explica la razón: pues el versículo dice: “para declararlo puro o para declararlo impuro”; como la Escritura comenzó mencionando primero la pureza. (Rabenu Shimshon cita esto al final del capítulo 4 de Negaim.)

וצריך להבין ענין התנאים ואמוראים שאנו רואים את המופתים העצומים שהיו יכולים לעשות כמו בר' [ברבי] פנחס בן יאיר

Ahora bien, debemos comprender el asunto de los tanaim y los amoraim: vemos los tremendos milagros que podían realizar, como en el caso de Rabí Pinjás ben Yair

פ"ק [פרק קמא] דחולין שאמר גינאי נהרא חלוק לי מימיך ומיד נתקיים מה שבהתאסף יחד משה רבינו וששים רבוא ישראל גבי קריעת ים סוף היה זה פלא.

en el primer capítulo de Julín, quien dijo: “Río Ginai, divide tus aguas para mí”, y enseguida se cumplió. Algo que, cuando Moshé nuestro maestro y los seiscientos mil de Israel se reunieron al producirse la partición del Mar de los Juncos, fue un milagro.

וכן אמרו זוטר דבכו מחיה מתים וזכו לכ"ז [לכל זה] ע"י עסק תורתם. וצריך לבאר תחלה פי' קריאת שם הקב"ה שקראו בו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] את הבורא ית', וענין פי' מתיבתא דרקי.

Asimismo dijeron: "El más pequeño de ustedes resucita a los muertos". Y todo esto lo merecieron por dedicarse a su Torá. Primero debemos explicar el significado del nombre "el Santo, bendito sea" (HaKadosh Baruj Hu), con el que nuestros Sabios, de bendita memoria, llamaron al Creador, bendito sea, y el significado de "la Academia Celestial".

והענין כי הנה קדוש הוא בחי' כתר (וכנודע מענין קדוש יהי' [יהיה] גדל פרע כו' שנאמר גבי נזיר וע"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)]).

La explicación es la siguiente: "santo" (kadosh) corresponde al nivel de Kéter (la Corona), como es sabido por el asunto de "será santo; dejará crecer el cabello", etc., dicho acerca del nazir; véase allí en el Likkutei Torah del Arizal.

ואע"פ [ואף על פי] שלפעמים בחי' תפארת דאצילות נק' קדוש. זה הוא להיות כי שרש הת"ת [התפארת] הוא מבחי' כתר

Y aunque a veces el nivel de Tiféret del Mundo de Atzilut (Emanación) es llamado "santo", esto se debe a que la raíz de Tiféret proviene del nivel de Kéter.

(כי הוא מקו האמצעי ולכן מת"ת [מתפארת] דאימא נעשה כתר לז"א. ומת"ת [ומתפארת] דז"א נעשה כתר לנוק' [לנוקבא] הרי כי התפארת שייך לבחי' כתר) (ועיי' ברבות פ' בלק ע"פ אשר בך אתפאר כו' עטרה ונתנה בראשו כו' ע"ש).

(pues pertenece a la línea central; por eso, el Tiféret de Ima se convierte en el Kéter de Zeir Anpín, y el Tiféret de Zeir Anpín se convierte en el Kéter de Nukvá; así, el Tiféret está vinculado con el nivel de Kéter) (véase también Midrash Rabbah, Parshas Balak, sobre el versículo "en ti me glorío", etc.: "una corona, y la puso sobre su cabeza", etc.; véase allí).

ועמ"ש מזה בביאור ע"פ הראיני את מראיך וגם כמו שיתבאר לקמן שבתפארת יש הארה גדולה מא"ס ב"ה יותר מבמדות חו"ג [חסד וגבורה] ועי"ז הוא הפועל התכללות מדות חו"ג [חסד וגבורה] כו'

Véase lo que está escrito acerca de esto en la explicación del versículo "Déjame ver tu rostro"; y también, como se explicará más adelante, en el Tiféret hay una gran irradiación del Infinito (Ein Sof), bendito sea, más que en los atributos de Jésed y Guevurá, y es esto lo que hace que los atributos de Jésed y Guevurá se incluyan mutuamente, etc.

והארה זו זהו מבחי' הכתר. (וכמ"ש בזהר ס"פ תרומה דקע"ה ב' ע"פ והבריה התיכון כו').

Y esta irradiación proviene del nivel de Kéter. (Como está escrito en el Zohar, al final de Parshas Terumah, 175b, sobre el versículo "y la barra central", etc.).

וכתר נק' קדוש דהיינו שהוא בחי' קדוש ומובדל ולמעלה מגדר ההשתלשלות. וברוך הוא בחי' חכמה שהוא ראשית ההשתלשלות וראשית הגילוי.

Kéter es llamado "santo", es decir, corresponde al nivel de lo santo y separado, por encima de los límites de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut). Y "bendito" (baruj) corresponde al nivel de Jojmá (sabiduría), que es el comienzo de la hishtalshelut y el comienzo de la revelación.

נמצא קדוש הוא בחי' סוכ"ע וברוך הוא בחי' ממכ"ע [וממלא כל עלמין]. וע"כ קראו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] בשם זה הקב"ה שהוא ית' סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין].

Resulta, entonces, que "santo" corresponde al nivel de la luz que circunda todos los mundos (so-vev kol almin), y "bendito" corresponde al nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin). Por eso nuestros Sabios, de bendita memoria, llamaron [a Él] con este nombre: el Santo, bendito sea; pues Él, bendito sea, es sovev kol almin y memalé kol almin.

2 והנה בתיבת ברוך יש ג"כ שני פירושים. הא' מלשון והמלך שלמה ברוך שהפ"י שהוא נתברך והיינו שמקבל הברכה עד שנעשה ברוך.

Ahora bien, la palabra baruj («bendito») también tiene dos significados. El primero es en el sentido de «y el rey Shlomó será bendecido»: significa que ha sido bendecido, es decir, que recibe la bendición hasta llegar a ser bendito.

והפ"י הב' היינו שהוא ברוך ר"ל [רוצה לומר] מקור הברכות שמברך את הכל וכמ"ש מזה ע"פ לבכתני אחותי כלה.

El segundo significado es que Él es baruj, en el sentido de ser la fuente de las bendiciones, quien bendice todo; como se explica acerca de esto sobre el versículo «Has cautivado mi corazón, hermana mía, [mi] novia».

ושני הפ"י אמת כי הנה אע"פ [אף על פי] שנת' [שנתבאר] דחכמה נק' ברוך וכמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שיסוד אבא נק' ברוך מ"מ לפעמים נקרא המלכות ברוך

Ambos significados son verdaderos. Pues, aunque se explicó que Jojmá (sabiduría) es llamada baruj, como está escrito en Pri Etz Chaim que Yesod de Aba es llamado baruj, sin embargo, a veces Maljut (soberanía) es llamada baruj,

וזהו ענין והמלך שלמה ברוך (ועיין בזהר ר"פ בראשית ד"ג סע"א [סוף עמוד א] בענין אות ב' שהוא סימן ברכה ובוהר הרקיע שם שהיא בחי' מלכות כו'. וכ"מ [וכן משמע] בזהר ר"פ ויגש דר"ה [דראש השנה] ע"ב ע"פ כי אתה אבינו)

y este es el significado de «y el rey Shlomó será bendecido». (Véase el Zohar al comienzo de Parashat Bereshit, final de 3a, sobre la letra bet, que es una señal de bendición; y Zohar HaRakia allí, que dice que corresponde al nivel de Maljut, etc. Esto también se insinúa en el Zohar al comienzo de Parashat Vayigash, 205b, sobre el versículo «Porque Tú eres nuestro Padre».)

(ועיין במא"א [במאורי אור] אות ב' סלי"ט וסל"ה ועיין בפ' פקודי דרס"א ע"א ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם גבי ברוך).

(Véase Me'orei Or, letra bet, secciones 39 y 35; y véase Parashat Pekudei, 261a, y el Mikdash Melej allí, acerca de baruj.)

והוא כפי' הא' דברוך היינו שהוא מתברך ומקבל הברכה וכך המלכות היא מקבלת הברכה וההמשכה מלמעלה

Esto corresponde al primer significado de baruj, a saber, que es bendecido y recibe la bendición; del mismo modo, Maljut recibe la bendición y el flujo que desciende desde arriba,

והיינו מבחי' חכמה שהוא נק' ברוך כפי' הב' מקור הברכה והיינו ר"ת [ראשי תיבות] ברוך ר' אש ומקור כל ברכה כמ"ש בפרדס בערך ברוך.

es decir, del nivel de Jojmá, que es llamado baruj en el segundo sentido, la fuente de la bendición. Y esta es la sigla de baruj: rosh u'mekor kol berajá, «la cabeza y la fuente de toda bendición», como está escrito en el Pardes, en la entrada baruj.

3 וכמו בריכה שממשיכים ממנה מים לכל אלא שהבריכה היינו ההמשכה שכבר נמשך מבחי' חכמה שנק' ברוך מקור הבריכה. וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר איהו ברוך ואיהי ברכה.

Es como un estanque (berejá) del que se extrae agua para todos; solo que el estanque es el flujo que ya ha descendido del nivel de Jojmá (sabiduría), llamado baruj, la fuente del estanque. Este es [el sentido de] lo escrito en el Zóhar: «Él es baruj, y Ella es berajá».

פ"י איהי המלי נקרא ברכה שהיא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] מלכותך מלכות כל עולמים איהו היינו יסוד אבא נקי ברוך כי הוא מקור המשפיע בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין].

Es decir: «Ella», Maljut, es llamada berajá («bendición»), pues es el nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin): «Tu reino (maljut) es un reino sobre todos los mundos». «Él», es decir, Yesod de Aba, es llamado baruj, pues es la fuente de aquello que otorga en el nivel de memalé kol almin.

אכן למעלה מהחכמה אין יכול לבוא כלל בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] רק סוכ"ע כי אינו יכול לבוא בהתגלות כלל להיות בבחי' ממלא

Pero lo que está por encima de Jojmá no puede descender en absoluto al nivel de memalé kol almin, sino únicamente como la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), pues no puede revelarse en absoluto para estar en el nivel de «llenar»;

רק הוא סוכב ומקיף והארתו זורחת בהעלם כידוע שאור הפנימי ואור המקיף דבקים זה בזה.

más bien, circunda y rodea, y su resplandor brilla de manera oculta; como es sabido, la luz interior y la luz circundante están unidas entre sí.

אך כי אור המקיף אינו מאיר בתוך הכלי בבחי' פנימי [פנימיות / פנימית] וגילוי כי אורו גדול ואין הכלי מגביל אורו כלל

Sin embargo, la luz circundante no brilla dentro de la vasija de manera interior y revelada, pues su luz es grande y la vasija no limita en absoluto su luz;

אך אעפ"כ [אף על פי כן] הארה מאור המקיף זורח בתוך הכלי בהעלם שהרי המקיף מצחצח חצי הכלי מבחוץ כמ"ש במ"א.

sin embargo, aun así, un resplandor de la luz circundante brilla dentro de la vasija de manera oculta, pues la luz circundante pule desde afuera la mitad de la vasija, como se explica en otro lugar.

4 וז"ש [וזהו שכתוב] והחכמה מאין תמצא כי חכמה הוא ראשית הגילוי ולכן מחכמה ואילך שייך בחי' השתלשלות.

Este es [el sentido de] lo escrito: "Y Jojmá (sabiduría) se encuentra a partir de ayin (la nada)"; pues Jojmá es el comienzo de la revelación y, por eso, a partir de Jojmá se aplica el aspecto de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut).

שהבינה מקבלת מהחכמה ומבינה נמשך במדות דרך עילה ועלול ולכן נקי חכמה ברוך אבל החכמה מהכתר כתיב מאין תמצא שלא כדרך השתלשלות

Pues Biná (entendimiento) recibe de Jojmá, y de Biná [el flujo] se extiende a los atributos emocionales (midot) por medio de causa y efecto; por eso Jojmá es llamada "bendita". Pero acerca de Jojmá [tal como procede] de Kéter, está escrito: "se encuentra a partir de ayin"; no según el modo de la hishtalshelut;

ולכן נאמר תמצא כו' וגם הכתר נמשך ממל' דא"ס שהוא רק בחי' אור וזיו מהמאציל עצמו וכמשל הזיו שאינו פועל שינוי בהעצמיות כו'

por eso dice "se encuentra", etc. Y Kéter (la Corona) también se extiende desde Maljut del Infinito (Ein Sof), que no es más que un nivel de luz y resplandor del Emanador mismo, como en la analogía del resplandor, que no produce cambio alguno en la esencia, etc.

(ולכן קראוהו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] הקב"ה שהוא בחי' סוכ"ע מה שלמעלה מההשתלשלות וע"כ נקי קדוש ועל זה נזכר לשון הודאה מודים אנחנו לך וכמ"ש מענין ברכה והודאה בביאור ע"פ אתה הצבת כל גבולות ארץ ובד"ה יהודה אתה ובחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא מה שנמשך ע"ד ההשתלשלות ונקי ברוך.

(Por eso nuestros Sabios, de bendita memoria, lo llamaron el Santo, bendito sea: Él es el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), aquello que está por encima de la hishtalshelut; por eso es llamado "santo". Y respecto de esto se usa el lenguaje de reconocimiento: "Te reconocemos" (modim anachnu lach), como se explica acerca de la bendición y el reconocimiento en la explicación del versículo "Tú estableciste todos los límites de la tierra", y en el discurso que comienza "Yehudá, tú...". Y el nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin) es lo que se extiende según el modo de la hishtalshelut, y es llamado "bendito".

ולפי שהסובב מאיר בממלא רק שהארתו זורחת בהעלם ע"כ ב' הבחי' קדוש ברוך הכל שם א' שהוא ית' סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין]. ועמ"ש סד"ה את שבתותי תשמרו בפ"י אני הוי' דכולא חד ע"ש.

Y puesto que la luz que circunda resplandece en la luz que llena, aunque su resplandor brilla de manera oculta, los dos niveles, "santo" y "bendito", son un solo Nombre: que Él, bendito sea, es sovev kol almin y memalé kol almin. Véase lo escrito al final del discurso que comienza "Guarden Mis Shabatot", acerca del significado de "Yo soy Havaia": que todo es uno; véase allí.

ולכאורה י"ל [יש לומר] שזהו ענין ג' בחי' שבקדושה קדוש ברוך ימלוך. קדוש בחי' כתר וממנו נמשך בחכמה וזהו ברוך ואח"כ נמשך לבחי' מל' כענין והמלך שלמה ברוך וזהו ימלוך.

A primera vista, podría decirse que esto corresponde a los tres niveles de la Kedushá: "Santo", "Bendito", "Reinará". "Santo" es el nivel de Kéter; de él se extiende [el flujo] a Jojmá, y esto es "Bendito"; después se extiende al nivel de Maljut (soberanía), como en "y el rey Shelomó será bendito", y esto es "Reinará".

אך בזהר הרקיע בפ' בראשית שם פ"י ענין ימלוך שהוא בחי' המשכה עליונה בפ"ע [בפני עצמו] מלבד בחי' המשכה דברוך כו'. ובי' בחי' ברוך הנ"ל זהו ג"כ ענין פותח בברוך וחותר בברוך המבואר במ"א בד"ה להבין ענין הברכות):

Sin embargo, en Zohar HaRakia, en la sección de Bereshit allí, se explica que "Reinará" es una extensión supernal independiente, aparte de la extensión de "Bendito", etc. Y los dos aspectos de baruj mencionados arriba corresponden también a "comienza con baruj y concluye con baruj", explicado en otro lugar, en el discurso que comienza "Para comprender el significado de las bendiciones".)

5 ב וענין מתיבתא דרקיע הוא כי הנה כתיב ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח כו'

2. El significado de «la Academia del Firmamento» es el siguiente: está escrito: «Y había una semejanza de firmamento sobre las cabezas de los seres vivientes (jayá), como el aspecto del hielo», etc.

ויש חיוון תתאין וחיוון עילאין חיוון תתאין הם המרכבה דבי"ע מחנה מיכאל מחנה גבריאל והרקיע שעל ראשיהם זהו מבחי' מלכות דאצילות וחיוון עילאין הם האבות

Hay jayot inferiores y jayot superiores. Las jayot inferiores son la Carroza de [los mundos de] Beríá, Yetzirá y Asiá, el campamento de Mijael [y] el campamento de Gavriel; y el firmamento sobre sus cabezas procede del nivel de Maljut (soberanía) del Mundo de Atzilut (Emanación). Las jayot superiores son los Patriarcas,

אברהם יצחק ויעקב חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאצי" והרקיע שעל ראשם הוא בחי' בינה וכמ"ש בזהר בפ' ויקהל דרי"ג סע"א [סוף עמוד א] ע"פ השמים שמים ב' בחי' שמים היינו שמים עילאין ושמים תתאין והוא ב' בחי' רקיע הנ"ל.

Avraham, Yitzjak y Yaakov, [que son] Jésed, Guevurá y Tiféret de Atzilut; y el firmamento sobre sus cabezas es el nivel de Biná (entendimiento). Como está escrito en el Zohar, Parshat Vayakhel, al final de 213a, sobre el versículo «Los cielos, los cielos»: dos niveles de cielos, a saber, los cielos superiores y los cielos inferiores; estos son los dos niveles de firmamento mencionados anteriormente.

6 וכמ"ש בפרדס ערך רקיע ועמ"ש מענין זה ע"פ הנותן שלג כצמר והטעם שנק' הבינה רקיע הוא כמבואר במ"א ע"פ הללוהו ברקיע עוזו ענין ג' בחי' אור מים רקיע שהם ג' בחי' כח"ב [כתר חכמה בינה]

Como está escrito en el Pardes, en la entrada "Rakia" («firmamento»); y véase lo escrito sobre este tema acerca del versículo "Él da nieve como lana". La razón por la que Biná (entendimiento) es llamada "firmamento" es la explicada en otro lugar, acerca del versículo "Alábenlo en el firmamento de Su poder": el tema de los tres niveles —luz, agua [y] firmamento—, que corresponden a los tres niveles de Kéter, Jojmá y Biná.

כי עד"מ באדם האור הוא בחי' מקור החכמה ונק' משכיל שהוא מקור השכל ומה שאח"כ נמשך ממנו גילוי השכל נק' מים ואח"כ כשבא השכל לידי השגה ממש נק' רקיע.

Pues, a modo de analogía, en una persona la "luz" es el nivel de la fuente de la sabiduría, llamada maskil, que es la fuente del intelecto; aquello que después se extiende desde ella —la revelación del intelecto— es llamado "agua"; y luego, cuando el intelecto llega a una comprensión efectiva, es llamado "firmamento".

כי רקיע הוא כמ"ש רקיע כעין הקרח שהקרח היינו מה שנגלדו המים כי הנה מים ניידים. משא"כ הקרח א"א לשנותו ולהטותו.

Pues "firmamento" es, como está escrito, "un firmamento semejante al color del hielo": el hielo es agua que se ha congelado. El agua se mueve, mientras que el hielo no puede cambiarse ni desviarse.

7 וכך כשכבר נמשך השכל בבחי' ההשגה נקי קרח כו'. ועמ"ש בד"ה ביום השמיני שלח בענין משליך קרחו כפתים.

Así también, cuando el intelecto ya ha sido atraído al nivel de la comprensión, se lo llama “hielo”, etc. Véase lo escrito en el discurso que comienza “En el octavo día envié”, acerca de “Él arroja Su hielo como migajas”.

ולכן בינה מקננא בכורסיא שהוא המאיר בג"ע [בגן עדן] העליון וע"ז נאמר ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן כי דוקא לאחר שנמשך בבחי' בינה והשגה אז יוכל להאיר לנשמות בג"ע [בגן עדן].

Por eso se dice que “Biná (entendimiento) anida en el Trono”; esto es lo que ilumina en el Gan Eden Superior. Acerca de esto se dice: “Y un río sale de Eden para regar el jardín”, pues solo después de que [la luz] ha sido atraída al nivel de Biná y de la comprensión puede iluminar para las almas en el Gan Eden.

משא"כ בחי' חכמה הוא עדיין למעלה מההשגה (ועיין מזה בביאור ע"פ וידבר כו' אנכי כו' ובד"ה ראה אנכי נותן)

En cambio, el nivel de Jojmá (sabiduría) todavía está por encima de la comprensión (véase sobre esto la explicación del versículo “Y [D'os] habló... ‘Yo soy...’”, y el discurso que comienza “Mira, doy”).

ולכן נקי ג"ע [גן עדן] העליון מתיבתא דרקיע כי רקיע נקי בחי' בינה שהוא הרקיע שע"ג [שעל גבי] חיוון עילאין כנ"ל והתפשטותה והמשכתה להאיר בג"ע [בגן עדן] העליון נקי מתיבתא דרקיע ודוקא מבחי' בינה שהוא בחי' רקיע

Por eso el Gan Eden Superior se llama “la Academia del Firmamento”: pues el nivel de Biná se llama “firmamento”, ya que es el firmamento que está sobre los chayot superiores, como se mencionó antes; y su expansión y descenso para iluminar en el Gan Eden Superior se llama “la Academia del Firmamento”. Y precisamente del nivel de Biná, que es el nivel de “firmamento”,

דהיינו כשנמשך האור בגדר השגה מזה יוכל להיות נמשך הג"ע [הגן עדן] שיהיו נהנין מזיו השכינה בבחי' השגה ממש

es decir, cuando la luz es atraída dentro de los límites de la comprensión, a partir de esto puede originarse el Gan Eden, para que [las almas] disfruten del resplandor de la Shejiná (la Presencia Divina) mediante una comprensión efectiva.

(ועמ"ש בד"ה לך לך ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] ספ"ה ועיין בזהר הרקיע פי ויקהל בדף רי"ב א').

(Véase lo escrito en el discurso que comienza "Vete" (Lej Lejá); véase Sefer Shel Beinonim (Tanya), Parte II, final del capítulo 5; y véase Zohar HaRakia, Parshas Vayakhel, en el folio 212a).

והנה הזוכים למדרגה זו דמתיבתא דרקיע שהוא בחי' גבוה מאד ששרשו רקיע דע"ג חיוון עילאין היינו בינה דאצי' המאיר בג"ע [בגן עדן] העליון וקב"ה [וקודשא בריך הוא] אתי לאשתעשע עמהן בג"ע [בגן עדן] שהוא הארת כתר וחכמה דאצילות.

Ahora bien, quienes merecen este rango de la Academia del Firmamento se encuentran en un nivel muy elevado, cuya raíz es el firmamento que está sobre los chayot superiores, es decir, Biná de Atzilut, que ilumina en el Gan Eden Superior; y [para ellos] "el Santo, bendito sea, viene a deleitarse con ellos" en el Gan Eden, lo cual es el resplandor de Kéter y Jojmá de Atzilut:

כ"ז [כל זה] הוא בחי' עליונה מאד והיינו ע"י עסק התורה לשמה. שע"י ממשיכים תוספת אור בג"ע [בגן עדן] כמ"ש דרכיה דרכי נועם וכמ"ש בד"ה ראו כו'.

todo esto constituye un nivel sumamente elevado, y se alcanza mediante el estudio de la Torá por su propio mérito; a través de ello se atrae luz adicional al Gan Eden, como está escrito: "Sus caminos son caminos agradables", y como se explica en el discurso que comienza "Vean...", etc.

8 וזה היה כל עסק התנאים והאמוראים ורב יהודה הי' [היה] מצלי מתלתין יום לתלתין יום, כי הנה ענין התורה והתפלה היינו שהתפלה היא

Esta era toda la ocupación de los tanaím y los amoraím; y Rav Yehudá solía rezar [solo] una vez cada treinta días. Pues el asunto de la Torá y la plegaria consiste en que la plegaria es

כמו עד"מ הקדמה והכנה לעסק התורה שהתפלה היא להתבונן בגדולת א"ס ב"ה איך שלגדולתו אין חקר ואיך שכל השתלשלות העולמות מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין מקור התהוותם וחיותם הוא

como, a modo de analogía, un prólogo y una preparación para dedicarse al estudio de la Torá. Pues la plegaria consiste en contemplar la grandeza del Infinito (Ein Sof), bendito sea: cómo "Su grandeza es inescrutable", y cómo toda la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), desde el comienzo de todos los niveles hasta el final de todos los niveles, tiene como fuente de su surgimiento y de su fuerza vital

רק מהארה אחת לבד שהיא רק עד"מ כטפה נגד הים ויותר מזה אין ערוך כו',

únicamente una sola irradiación, que, a modo de analogía, es apenas como una gota comparada con el mar; y más aún, [pues] no hay comparación, etc.;

ולכן כל הקרוב יותר קמ"י [קמיה] ית' הוא יותר בבחי' ביטול מפני דקמיה דייקא כולא כלא חשיב ולית מחשבה תפיסא ביה כלל.

y por eso, cuanto más cerca está algo de Él, bendito sea, más se encuentra en un estado de auto-anulación (bitul), porque precisamente "ante Él" "todo es considerado como nada", y "ningún pensamiento puede aprehenderlo en absoluto".

9 ומהתבוננות זו יומשך הדאגה והמרירות ע"ד משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] אין מוסרין רזי תורה אלא למי שלכו דואג בקרבו. דכודאי אין ר"ל [רוצה לומר] עצבות ח"ו [חס ושלום] שהעצבות הרחיקו מאד חכמי האמת.

De esta contemplación se derivarán preocupación y amargura, conforme a lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Los secretos de la Torá solo se transmiten a quien tiene el corazón preocupado dentro de sí". Ciertamente, esto no significa tristeza, D'os libre, pues los maestros de la verdad se alejaron muchísimo de la tristeza.

אלא ר"ל [רוצה לומר] מה שידאוג לבו ויתמרמר ממה שא"א להשיג גילוי עצמיות אלקותו ית' כי גם הגילוי שבעולמות עליונים הוא רק כטפה א' לבד כו'

Más bien, significa que su corazón se preocupará y se amargará porque es imposible alcanzar una revelación de la esencia de Su Divinidad, bendito sea; pues incluso la revelación en los mundos superiores es solo como una gota, etc.,

כנ"ל. משא"כ בחי' א"ס ב"ה ממש לית מחשבה תפיסא ביה כלל. וכ"ז [וכל זה] הוא ענין התפלה.

como se mencionó antes; en cambio, respecto del nivel del Infinito (Ein Sof), bendito sea, mismo: "ningún pensamiento puede aprehenderlo en absoluto". Todo esto constituye el asunto de la plegaria.

וכמ"ש מזה בד"ה והיה מדי חדש בחדשו כו' בפ"י וענין חולת אהבה. והנה בעסק התורה נאמר פקודי הוי' ישרים משמחי לב.

Como se explica sobre esto en el discurso que comienza "Y sucederá que de una Luna Nueva a otra", etc., al explicar el significado de "enferma de amor". Ahora bien, con respecto a la dedicación al estudio de la Torá, se dice: "Los preceptos de D'os son rectos, alegran el corazón".

(ועמ"ש בד"ה צו כו' את קרבני בפ' פנחס) ומדקאמר משמחי משמע שמתחלה לא היה כן והיינו מפני שלבו דואג בקרבו ע"ד הנ"ל.

(Véase también lo escrito en el discurso que comienza “Ordena... Mi ofrenda”, en la sección de Pinjás.) Y puesto que dice “alegran”, se infiere que al principio no era así; esto se debe a que su corazón está preocupado dentro de sí, como se explicó antes.

ואעפ"כ [ואף על פי כן] ע"י עסק התורה ישמח לבו והיינו כי אע"ג [אף על גב] דלגדולתו אין חקר ולית מחשבה תפיסא ביה כלל.

Sin embargo, mediante la dedicación al estudio de la Torá su corazón se alegrará. Esto es así porque, aunque “Su grandeza es inescrutable” y “ningún pensamiento puede aprehenderlo en absoluto”,

אבל ע"י עסק התורה שהנפש היא תפיסא בה אזי ע"י היא תפיסא ומתלבשת בהקב"ה ממש דאורייתא וקב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד וכמ"ש בבינונים ח"א [חלק א'] פ' ד' ה' ע"ש.

por medio de la dedicación al estudio de la Torá, que el alma sí puede aprehender, el alma aprehende y se reviste en el Santo, bendito sea, mismo, pues “la Torá y el Santo, bendito sea, son todo uno”, como está escrito en [el Libro de los] Beinoni, Parte I, capítulos 4 [y] 5; véase allí.

10 ועמ"ש מזה בפ' אחרי ע"פ כי ביום הזה יכפר כו'. וזהו ענין ישראל מתקשראן באורייתא ואורייתא בקוב"ה [בקודשא בריך הוא]

Véase lo escrito sobre esto en Parshat Ajarei, acerca del versículo “Porque en este día expiará”, etc. Y este es el significado de “Israel está unido a la Torá, y la Torá al Santo, bendito sea”:

וכמו הקשר שמחבר שני דברים נפרדים להיות קשורים ומיוחדים יחד בקשר אמיץ וחזק כמו ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד.

como un nudo, que une dos cosas separadas para que queden atadas y unidas entre sí con un vínculo firme y fuerte, como en “Y el alma de Yehonatán quedó ligada al alma de David”.

והנה מצות הקריאה בדבור בד"ת [בדברי תורה] הוא כי הנה מבואר בס"י [בספר יצירה] שעשר ספירות בלי מה כשלהבת קשורה בגחלת ועד"מ השלהבת כשהיא בתוך הגחלת היא בבחי' העלם

Ahora bien, [la razón de] la mitzvá de leer en voz alta, con palabras habladas, palabras de Torá es la siguiente. Se explica en Sefer Yetzirá que "las diez Sefirot de la nada (beli mah) son como una llama ligada a un carbón". A modo de analogía, mientras la llama está dentro del carbón, se encuentra en un estado de ocultamiento

(ועמ"ש סד"ה כי ביום הזה יכפר בענין בחי' צור עליון צור חיינו שהוא מקור ההויות כו') וכדי להמשיך השלהבת מההעלם אל הגילוי הוא ע"י רוח הנופח בכח.

(véase lo escrito al final del maamar que comienza "Porque en este día expiará", acerca del nivel de la Roca Suprema, "la Roca de nuestras vidas", que es la fuente de todo lo que llega a existir, etc.); y extraer la llama de su ocultamiento para llevarla a la revelación se logra mediante un viento (ruaj) que sopla con fuerza.

וכך עד"מ ע"י הבל פה של המדבר ד"ת [דברי תורה] שהוא בחי' לרוח ממללא ע"י ממשיך אור התורה ממקורה מההעלם אל הגילוי

Del mismo modo, a modo de analogía, mediante el aliento de la boca de quien habla palabras de Torá, que corresponde al nivel de "un espíritu que habla" (ruaj memalela), extrae la luz de la Torá de su fuente, del ocultamiento a la revelación

(ועיין באגה"ק [באגרת הקודש] סד"ה ויעש דוד שם גבי ובאורייתא מתקיים עלמא כו' כי בדבורם ממשיכים כו').

(véase Igueret HaKódesh, al final de la sección que comienza "Y David se hizo un nombre", acerca de "y por medio de la Torá se sostiene el mundo", etc.: pues mediante su habla atraen, etc.).

וזהו שמברכים נותן התורה לשון הוה. כי רוח שרשו גבוה מאד כמ"ש עד יערה עלינו רוח ממרום, וכמ"ש בס"י [בספר יצירה] עשר ספירות כו'

Por eso bendecimos [a D'os como] "Quien da la Torá", en tiempo presente. Pues la raíz de ruaj (aliento) es muy elevada, como está escrito: "hasta que se derrame sobre nosotros un espíritu (ruaj) desde lo alto"; y como está escrito en Sefer Yetzirá: "las diez Sefirot", etc.,

כשלהבת קשורה בגחלת כו' אחת רוח אלקים חיים כו' שע"י הרוח נמשך אח"כ גם בחי' אש שהוא גילוי בחי' השלהבת כו' ע"ש.

“como una llama ligada a un carbón”, etc.; “Uno: el espíritu del D'os viviente”, etc.; pues mediante el espíritu también se extrae después el nivel de fuego, que es la revelación del nivel de la llama, etc.; véase allí.

11 ועמ"ש סד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת] גבי ואשים דברי בפ"ך כו' מוצא פי ה' כו' ועמ"ש סד"ה ענין ק"ש [קריאת שמע] בפ"י קורא בתורה. אך רוח זה הכל לפי מה שהוא אדם.

Véase lo escrito al final del discurso que comienza «En el octavo día, Atzeret», acerca de «Y puse Mis palabras en tu boca», etc., [y] «lo que sale de la boca de D'os», etc.; y véase lo escrito al final del discurso que comienza «El sentido de la lectura del Shemá», acerca del significado de «quien lee la Torá». Pero este aliento (rúaj) depende por completo de la persona que uno es.

והתנאים ואמוראים שהיו מבחי' מוחין דגדלות היה בכחם להמשיך בדיבורם בחי' גילוי אור התורה והשלהבת כו' שהוא בחי' שם הוי' כמ"ש כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא.

Y los Tanaím y Amoraím, que pertenecían al nivel del intelecto maduro (mojin de gadlut), tenían la capacidad de hacer descender mediante su habla la revelación de la luz de la Torá y de la llama, etc., que corresponde al Nombre Havaíá, como está escrito: «Pues Havaíá, tu D'os, es un fuego consumidor».

12 וע"כ היו יכולים לעשות נסים ומופתים גדולים. וזהו דאמר רפב"י [רבי פנחס בן יאיר] גינאי חלוק לי מימך. והיינו כי ים ויבשה הוא עלמא דאתכסא ועלמא דאתגליא והיינו ההעלם והגילוי שבסדר ההשתלשלות.

Por eso podían realizar grandes milagros y maravillas. Esto es [lo que significa] lo que dijo Rabi Pinjás ben Yaír: “Ginai, divide tus aguas para mí”. Es decir, el mar y la tierra seca representan el mundo oculto (alma de'iskasya) y el mundo revelado (alma de'isgalya), esto es, el ocultamiento y la revelación dentro de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut).

אבל גילוי אור א"ס שנמשך ע"י התורה הוא מלמעלה מסדר ההשתלשלות וקמ"י [וקמיה] שוין ההעלם והגילוי שבהשתלשלות העולמות כו' שהוא בחי' למקצה השמים ועד קצה כו'.

Pero la revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) que se atrae mediante la Torá proviene de un nivel superior a la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), y ante Él el ocultamiento y la revelación en la cadena de los mundos son iguales, etc.; este es el nivel de “desde un extremo de los cielos hasta el otro extremo”, etc.

13 וכמ"ש בזהר פ' תרומה דקל"ז סע"א [סוף עמוד א] קצה השמים דא עלמא עילאה והוא בחי' עלמא דאתכסיא כו'.

Como está escrito en el Zohar, Parashat Terumá, al final de 137a: "El extremo de los cielos: este es el mundo superior", y este es el nivel del mundo oculto, etc.

משא"כ אור א"ס ב"ה אין שייך בו בחי' קצה ח"ו [חס ושלום] שאינו בבחי' גבול ח"ו [חס ושלום]. ולכן ע"י המשכת האור שע"י התורה פעל שהנהר חלק לו מימיו כו'

En cambio, respecto de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, no cabe en absoluto, D'os no lo permita, la noción de un "extremo", pues no está limitada, D'os no lo permita. Por eso, mediante la extensión de la luz que se produce a través de la Torá, hizo que el río dividiera sus aguas para él, etc.,

כענין הפך ים ליבשה שעלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא שוין נגד המשכה זו שמלמעלה מסדר ההשתלשלות וכמ"ש במ"א ע"פ

como en "Convirtió el mar en tierra seca": pues el mundo oculto y el mundo revelado son iguales con respecto a esta extensión, que proviene de un nivel superior al orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut); como se explica en otro lugar acerca del versículo

כי טובים דודיך מיין כו' (ועמ"ש סד"ה ואלה שמות ובד"ה באתי לגני בענין עמקו מחשבותיך ובד"ה ואהיה אצלו אמון בענין זמירות היו לי חקיקך כו').

"Porque tus amores son mejores que el vino", etc. (Véase lo escrito al final del discurso que comienza "Y estos son los nombres", y en el discurso que comienza "He venido a Mi jardín", acerca de "Tus pensamientos son muy profundos", y en el discurso que comienza "Y yo estaba junto a Él como un amón", acerca de "Tus estatutos fueron mis canciones", etc.)

והנה הנשמות האלו הם הזוכים ללמוד במתיבתא דרקיע כי הנה התורה ישנה ג"כ באצ"י ובב"ע

Ahora bien, estas almas son las que merecen estudiar en la Academia Celestial. Pues la Torá existe también en el Mundo de Atzilut (Emanación) y en los mundos de Beríá, Yetzirá y Asiá,

כמו עד"מ מצות ציצית שהיא מצמר הכבשים וענין זה באצ"י היינו כמ"ש והכשבים הפריד יעקב וכתב ושער רישיי [רישיה] כעמר נקא וכמ"ש במ"א, וכן ד' פרשיות דתפילין הם באצ"י ד' מוחין כו'

como, por ejemplo, la mitzvá de tzitzit, que está hecha de lana de oveja; y este asunto, en Atzilut, corresponde a lo escrito: "Y Yaakov separó los corderos"; y está escrito: "y el cabello de Su cabeza era como lana limpia", como se explica en otro lugar. Asimismo, las cuatro secciones de los tefilín corresponden, en Atzilut, a los cuatro mojin, etc.,

וקשר של תפילין שהוא ד' הוא למעלה בחי' חיצונית מל' דתבונה והוא שכמו למטה הרצועות עושין מעור החיצון. משא"כ הקלף שכותבין עליו הפרשיות נעשה ע"י גרירה ותיקון של העור כו'.

y el nudo de los tefilín, que tiene forma de la letra dálet, corresponde en lo alto al nivel de la dimensión exterior (jitzoniut) de Maljut de Tevuná. Esto es como ocurre abajo: las correas están hechas de la capa exterior de la piel, mientras que el pergamino sobre el que se escriben las secciones se obtiene raspando y preparando la piel, etc.

14 וכך למעלה הקשר היא בחי' הלבוש החיצון שבמל' דתבונה שהיא בחי' לבוש המחשבה. ויש כמה בחי' בלבושים דמחשבה עד"מ באדם כשמחשבתו היא בדבר חכמה בחכמה אלקית

Así también arriba, el nudo es el nivel del vestido exterior de Maljut (soberanía) de Tevuná, que es el nivel del vestido del pensamiento. Hay varios niveles en los vestidos del pensamiento. A modo de analogía, en una persona: cuando su pensamiento se ocupa de un asunto de sabiduría, de sabiduría divina,

שהיא התורה הי"ז [הרי זה] בחי' לבוש פנימי שבמחשבה שנפשו מלובשת במחשבה זו שהיא מאד נעלה, ופעמים חושב חכמות אחרים הנצרכים לחכמת התורה

que es la Torá, este es el nivel de un vestido interior del pensamiento, pues su alma está revestida en este pensamiento, que es muy elevado. A veces piensa en otras ramas de la sabiduría que se necesitan para la sabiduría de la Torá,

כמו תכונה או דקדוק וכה"ג [וכהאי גוונא] והם לבושים בינונים ופעמים חושב בענינים גשמיים שהם לבושים גסים שבמחשבה כו'.

como la astronomía o la gramática, y cosas semejantes; estos son vestidos intermedios. A veces piensa en asuntos materiales, que son los vestidos toscos del pensamiento, etc.

15 וכמ"כ [וכמו כן] עדי"ז יוכן למעלה שבמלי דתבונה יש ג' עורות פנימי' [פנימיות / פנימית] אמצעי' וחיצוניות.

והיינו ג' בחי' לכושים לאור הבינה

Asimismo, de manera análoga, se entenderá lo que ocurre arriba: en Maljut (soberanía) de Tevuná hay tres pieles —interior, intermedia y exterior—, es decir, tres niveles de vestiduras para la luz de Biná (entendimiento).

וכמו שבמחשבה יש ג"כ בחי' מחדומ"ע [מחשבה דיבור ומעשה] כמ"ש במ"א ובחי' לכוש החיצון זהו הנק' קשר של ד' שבתפליין שהוא עד"מ עור החיצון כו' והוא בחי' לכוש החשמ"ל שמחיצוניות בינה כו'.

Así como en el pensamiento también existen los niveles de pensamiento, habla y acción, como se explica en otro lugar. Y el nivel de la vestidura exterior es lo que se llama el nudo de la dalet de los tefilín, que, a modo de analogía, es la piel exterior, etc.; y es el nivel de la vestidura del Jashmal, que proviene de la dimensión exterior (jitzoniut) de Biná, etc.

והנה אמרו"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו (ועמ"ש בפ"י ענין זה ע"פ כי תבואו אל הארץ בפ' בהר) שעיי"ז זוכה ללמוד ג"כ בג"ע [בגן עדן] מהו ענין ציצית ותפילין באצילות כו' וכן בכל המצות.

Ahora bien, nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "Dichoso quien llega aquí con su estudio en la mano" (véase también lo escrito al explicar este tema sobre el versículo "Cuando lleguen a la tierra", en Parshat Behar): gracias a ello merece estudiar también en el Gan Eden qué son los tzitzit y los tefilín en Atzilut, etc., y lo mismo sucede con todas las mitzvot.

אך יש כמה מקומות למעלה שלומדים שם וכמ"ש בזהר ועמ"ש בפ' מקץ בד"ה מזוזה מימין ונ"ח משמאל בענין וידבר שלשת אלפים משל כו' ומתיבתא דרקיע הם הנשמות שבג"ע [שבגן עדן] העליון אשר שם מאיר חב"ד [חכמה בינה ודעת] דאצילות כנ"ל:

Sin embargo, arriba hay varios lugares donde se estudia, como está escrito en el Zóhar; véase también lo escrito en Parshat Miketz, en el maamar que comienza "La mezuzá a la derecha y la lámpara de Janucá a la izquierda", acerca de "Y pronunció tres mil proverbios", etc. Y la Academia Celestial son las almas del Gan Eden Superior, donde resplandecen Jojmá, Biná y Daat del Mundo de Atzilut (Emanación), como se mencionó antes.

16 ג ומעתה נחזור לעניננו להבין ענין לימוד זה דבהרת איך שייך למעלה בגי' [בגן עדן]. אך הנה מתחלה צ"ל מה דאיתא בעי"ח [בעץ חיים] שמ"ח ושמ"ט פ"ג [פרק ג'] שקליפת נוגה דאצי"ה היא טו"ר [טוב ורע] חציה טוב וחציה כלפי חוץ רע.

3. Ahora volvamos a nuestro tema, para comprender el asunto de este estudio de la bahéret: ¿cómo se aplica en lo alto, en el Gan Eden? Pero primero debemos comprender lo que se afirma en Etz Chaim, Shaar 48 y Shaar 49, capítulo 3: que la kelipá nogah (la cáscara resplandeciente) de Atzilut es buena y mala: la mitad es buena, y la mitad que mira hacia afuera es mala.

דלכאורה אין זה מובן כלל איך שייך כלל לומר קליפת נוגה דאצילות הלא נודע פי' אצי"ה שהוא בחי' אלקות כמבואר במ"א שהוא מלשון ויאצל מן הרוח דגבי משה.

Pues, a primera vista, esto resulta del todo incomprensible: ¿cómo puede hablarse siquiera de una kelipá nogah del Mundo de Atzilut (Emanación)? Se sabe que Atzilut es el nivel de la divinidad, como se explica en otro lugar: su nombre deriva de la expresión "y tomó (vayaétzel) del espíritu", dicha acerca de Moshé.

17 וא"כ איך שייך לומר קליפות דאצי"ה. ומכ"ש [ומכל שכן] ענין חציה רע. עוד צ"ל מה דאיתא בזהר ובעי"ח [ובעץ חיים] שער לאה ורחל פ"ז [פרק ז']. שסיבת הנגעים הוא מחמת הסתלקות אור אבא.

Si es así, ¿cómo se puede hablar de kelipot (cáscaras) de Atzilut? ¡Y mucho más aún, que la mitad de ellas sea mala! También debemos entender lo que está escrito en el Zohar y en Etz Chaim, Shaar Leah and Rachel, capítulo 7: que la causa de las afecciones (nega'im) es el retiro de la luz de Aba.

וזהו דתרגום צרעת סגירותא שכאשר נעלם ונסגר אור אבא ואינו מאיר בז"א אז נמשך ובא בחי' הנגע.

Por eso, el Targum traduce tzara'at como segiruta ("cierre"): cuando la luz de Aba queda oculta y cerrada, y no ilumina en Zeir Anpín (los atributos emocionales), la afección se extiende y sobreviene.

ולכן נאמר והובא אל הכהן כי כהן שרשו מחכמה שתיקון הנגע הוא ע"י שממשיכים בחי' אור אבא

Por eso dice: "y será llevado al kohén", pues la raíz del kohén está en Jojmá (sabiduría); el remedio de la afección consiste en atraer hacia abajo la luz de Aba,

וזהו ע"י הכהן (וע' בזה"א [בזהר חלק א] בראשית ל"א אי ע"פ לעומת המסגרת. דא הוא אתר סגיר דלא פתיחא היינו חכ"ע [חכמה עילאה] שנק' עדן עין לא ראתה.

y esto se realiza por medio del kohén. (Véase el Zohar, parte I, Bereshit, 31a, sobre el versículo "frente al marco (misgeret)": "Este es un lugar cerrado que no está abierto", es decir, Jojmá Suprema, que es llamada Edén, [de la cual se dice:] "ningún ojo ha visto";

בר בשביל חד דקיק פי' בסה"מ [בספר הדרת מלך] סי' קט"ז דהיינו יסוד דאבא דאטיידע בגניזו לגביה דהיינו שמאיר בבינה ובזו"נ [ובזעיר אנפין ונוקבא]. וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"ז פ"ג [פרק ג'] בפ"י כולם בחכמה עשית.

"salvo por un sendero estrecho", que Sefer Hadrás Melech, sección 116, explica como Yesod de Aba, "que es conocido en ocultamiento con respecto a ella"; es decir, ilumina en Biná y en Zeir Anpín y Nukvá. Y como está escrito en Etz Chaim, Shaar 47, capítulo 3, al explicar "Con Jojmá los hiciste a todos":

כי באצילות אור א"ס מתלבש בחכמה ועל ידו מאיר בכל האצ"י כו'. אכן פי' סגירותא היינו שנסגר אור אבא לגמרי ואינו מאיר גם ע"י שביל דקיק הנ"ל.

que en Atzilut la Luz Infinita (Or Ein Sof) está investida en Jojmá, y por medio de ella ilumina en todo Atzilut, etc. Sin embargo, el sentido de segiruta es que la luz de Aba queda completamente cerrada y no ilumina ni siquiera por medio del sendero estrecho mencionado antes.

וע"דמש"ש בע"ח [בעץ חיים] שהבריא אינה מקבלת רק מהבינה לבד כו' ע"ש וכשנסגר אור אבא עד"ז מבחי' ז"א דאצ"י מזה נמשך בחי' הנגע ועיין במא"א [במאורי אור] אות נון סעיף ז'.

Esto es similar a lo que está escrito allí en Etz Chaim: que Beriá recibe solamente de Biná, etc.; véase allí. Y cuando la luz de Aba queda cerrada de esta manera con respecto al nivel de Zeir Anpín de Atzilut, de ello se extiende la afección. Véase también Me'orei Or, letra nun, sección 7.

והתיקון לזה הוא ע"י הכהן י"ל [יש לומר] ע"ד מ"ש בזה"ב [בזהר חלק ב'] יתרו ס"ז ב' שהכהן משמש וממשיך מבחי' קדש הקדשים שהם ג"ר [ג' ראשונות] כח"ב [כתר חכמה בינה] ובפ' עקב דף רע"א סע"א [סוף עמוד א] גבי ברוך אתה.

El remedio para esto por medio del kohén puede explicarse siguiendo lo escrito en el Zohar, parte II, Yitró, 67b: que el kohén sirve y atrae hacia abajo desde el nivel del Santo de los Santos, que son las tres primeras [Sefirot], Kéter, Jojmá y Biná; y en la parashá Ekev, folio 271a, al final, sobre "Bendito eres Tú":

אתה כהן לעולם שבח"י הכהן הנקי אתה ממשיך מבח"י ברוך חכמה עילאה כו' ועיין עוד בפ' בלק דקצ"ג ע"ב).

“Tú (Atá) eres kohen para siempre”: el nivel del kohen, llamado Atá (“Tú”), hace descender desde el nivel de Baruj (“Bendito”), la Jojmá suprema, etc. Véase también Parshat Balak, 193b.)

אבל כאשר נסגר ונעלם אור אבא שהוא בח"י חכמה עילאה אזי אע"פ [אף על פי] שיאיר אור הבינה בז"א עכ"ז [עם כל זה] יכול להיות התהוות הנגעים

Pero cuando la luz de Aba, que es el nivel de la Jojmá suprema, queda cerrada y oculta, entonces, aunque la luz de Biná brille en Zeir Anpín, aun así pueden surgir aflicciones

(כי בינה דינן מתערין מינה יען שהוא מקור ליש כו') וגם זה לכאורה תמוה איך יכול להיות שאע"פ [שאף על פי] שיאיר אור הבינה אעפ"כ [אף על פי כן] יוכל להיות הנגע.

(pues “de Biná se despiertan los juicios”, ya que es la fuente de la existencia como entidad separada, etc.). Esto también resulta aparentemente desconcertante: ¿cómo es posible que, aunque brille la luz de Biná, aun así pueda surgir la aflicción?

ונקדים מ"ש בע"ה [בעץ חיים] דשם אל בחדש ושם אלקים בגבורה ושם הוי' בתפארת והרי שם הוי' הוא ראשון וגדול מכל השמות ולמה תפארת

Comencemos con lo escrito en Etz Chaim: que el Nombre Kel corresponde a Jésed, el Nombre Elokim a Guevurá y el Nombre Havaíá a Tiféret. Ahora bien, el Nombre Havaíá es el primero y más grande de todos los Nombres; ¿por qué, entonces, Tiféret,

שהוא שלישי בסדר המשכת המדות עליונות שסדרן חג"ת [חסד גבורה תפארת] הנה הוא נקי בשם עליון וגבוה מספירת חסד שהוא ראשון בהמדות.

que es el tercero en el orden del descenso de los atributos supremos, cuyo orden es Jésed, Guevurá, Tiféret, recibe un Nombre más elevado y excelso que la sefirá de Jésed, que es el primero entre los atributos?

18 ותירץ ע"ז המגיד זצוק"ל [זכר צדיק וקדוש לברכה] כי הלא ידוע שענין שבה"כ [שבירת הכלים] שהיה בעולם התהו הוא מחמת שהיה כל מדה בפני עצמה

El Maguid, de bendita y santa memoria, respondió a esto: como es sabido, la rotura de las vasijas (shevirat hakeilim) que tuvo lugar en el Mundo de Tohu (Caos) se debió a que cada atributo se mantenía por sí mismo,

ולא היה התכללות המדות זה עם זה וענין עולם התיקון הוא שנעשה התכללות המדות שזה צריך לזה חסד כלול עם גבורה וגבורה עם חסד וע"י מה נעשה ההתכללות

y no había inclusión mutua de los atributos entre sí. El concepto del Mundo de Tikún (Rectificación) es que se produjo la inclusión mutua de los atributos, de modo que uno necesita del otro: Jésed incluido en Guevurá, y Guevurá en Jésed. ¿Y por medio de qué se produce esta inclusión mutua?

שהרי התכללות זו היא ענין חיבור ב' הפכים חו"ג [חסד וגבורה] אש ומים הנה זהו ע"י הארת אור א"ס המאיר בהן שע"י הם בבחי' ביטול לאור א"ס ב"ה המאיר בהן וע"י יוכלו להתחבר יחדיו.

Pues esta inclusión mutua consiste en la unión de dos opuestos, Jésed (bondad) y Guevurá (contención), el fuego y el agua. Esto se produce mediante la irradiación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) que brilla en ellos: por medio de ella se encuentran en un estado de autoanulación (bitul) ante la Luz Infinita, bendito sea, que brilla en ellos, y así pueden unirse.

וזהו ענין עושה שלום במרומיו והיינו שלא תהיה כל מדה בתגבורת עד שלא תוכל להתחבר עם מדה שכנגדה כמו שהיה בעולם התהו כ"א שתתכלל ג"כ עם הפכה מחמת הביטול כו'.

Este es el significado de "Él hace la paz en Sus alturas": que ningún atributo sea tan dominante que no pueda unirse con el atributo opuesto a él, como ocurría en el Mundo de Tohu; sino que también se incluya con su opuesto, a causa de la autoanulación, etc.

19 והנה עם היות כי מדות חו"ג [חסד וגבורה] דאצ"י מאיר בהן אור א"ס ב"ה כי איהו וגרמוהי חד אעפ"כ [אף

על פי כן] נקי כל מדה בשם בפ"ע [בפני עצמו] היינו זה בחי' חסד

Ahora bien, aunque la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, ilumina los atributos de Jésed y Guevurá de Atzilut, pues «Él y Sus vasijas» (ihu vegarmohi) son uno, no obstante, cada atributo es llamado por un nombre propio: este es el nivel de Jésed,

ולכן הוא שם אל כדכתיב חסד אל כל היום וזה הוא בחי' גבורה ונקי' שם אלקים הרי מ"מ הם ב' בחי' הפכים

y por eso es el Nombre Kel, como está escrito: «La bondad de Kel dura todo el día»; y este es el nivel de Guevurá, y se llama el Nombre Elokim. Por lo tanto, siguen siendo dos niveles opuestos.

והיינו משום דכאשר מאיר אור א"ס ב"ה בהמדות עליונות בבחי' גילוי רב אזי דוקא נעשה ההתכללות ויחוד המדות להיות לאחדים ממש.

Esto se debe a que solo cuando la Luz Infinita, bendito sea, ilumina los atributos supremos con una gran revelación, se produce la inclusión mutua y la unificación de los atributos, de modo que se vuelven verdaderamente uno.

20 וזהו פי' הוי' אחד שהוא ענין להיות יחוד המדות ממש שלא יהיו ענפין מתפרדין והיינו ע"י המשכת אור א"ס ב"ה בהם דלאו מכל אינון מדות איהו כלל

Este es el significado de "Havaiá es Uno": que los atributos estén verdaderamente unidos, de modo que no sean "ramas separadas"; y esto se logra mediante la extensión de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, dentro de ellos, pues "Él no es en absoluto ninguno de esos atributos".

כי החי"ת מורה על ז' רקיעים והארץ שהוא בחי' מעלה ומטה והד' הוא ד' רוחות העולם מזרח מערב צפון ודרום

Porque la jet [de ejad] representa los siete firmamentos y la tierra, que constituyen las dimensiones de arriba y abajo, y la dálet representa los cuatro puntos cardinales del mundo: este, oeste, norte y sur;

והיינו בחי' ששה קצוות ששרשן מששה מדות עליונות וע"י גילוי אור א"ס ב"ה בהן שזהו ענין אלף אלופו של עולם מתייחדי' [מתייחדים] באחד ממש

es decir, las seis extremidades, cuya raíz está en los seis atributos superiores. Y mediante la revelación de la Luz Infinita, bendito sea, dentro de ellas —que corresponde a la alef, el Amo (Aluf) del mundo—, se unen para ser verdaderamente uno.

אמנם כאשר אין מאיר בהן א"ס ב"ה בגילוי רב רק כפי בחי' האור השייך להמדה ההיא בפרט אזי הן המדות חסד בחי' בפ"ע [בפני עצמן] וגבורה בפ"ע [בפני עצמן].

Sin embargo, cuando el Infinito (Ein Sof), bendito sea, no brilla dentro de ellas con una gran revelación, sino solo según el nivel de luz que corresponde a ese atributo en particular, entonces Jésed es un nivel por sí mismo y Guevurá, por sí misma.

רק כאשר נצרך שיהיה התכללות אז מאיר בהן אור א"ס בגילוי רב יותר מכפי מדתם ועיי' תוכלל המדה בהפכה להיות לאחדים ממש

Solo cuando se necesita la inclusión mutua, la Luz Infinita brilla dentro de ellas con una gran revelación, más allá de su propia medida; y así cada atributo queda incluido en su opuesto, de modo que se vuelven verdaderamente uno.

נמצא אור א"ס ב"ה אין מאיר בהם בתמידות (ר"ל [רוצה לומר] בגילוי רב) רק לפרקים בעת רצון כאשר נצרך שיתכללו זה בזה ביחוד גמור.

Resulta, pues, que la Luz Infinita, bendito sea, no brilla constantemente dentro de ellas —es decir, con una gran revelación—, sino solo en ocasiones, en un momento de favor, cuando necesitan quedar incluidas una en la otra en una unidad completa.

והנה יחוד והתכללות זו בין המדות חו"ג [חסד וגבורה] הוא ע"י התפארת שמדתו הוא שהוא ממוצע בין חו"ג [חסד וגבורה]

Ahora bien, esta unidad e inclusión mutua entre los atributos de Jésed (bondad) y Guevurá (contención) se produce mediante Tiféret (belleza), cuyo atributo consiste en mediar entre Jésed y Guevurá;

והוא בחי' התכללות ובו הוא שנמשך ומאיר ההארה מא"ס ב"ה בגילוי רב וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] למעלה דת"ת [דתפארת] נקי קדוש ע"ש [על שם] שנמשך בו מבחי' כתר שהוא למעלה מסדר ההשתלשלות

y este es el nivel de la inclusión mutua; es dentro de él que se extiende y brilla con gran revelación la irradiación del Infinito, bendito sea. Como se explicó arriba, Tiféret es llamado "santo" porque se extiende dentro de él desde el nivel de Kéter (la Corona), que está por encima del orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut)

(וע' באג"ה [באגרת הקודש] בד"ה והיה מעשה הצדקה שלום ובזח"ב [ובזהר חלק ב'] תרומה קע"ה ב' ע"פ והבריח התיכון) ועיי' גילוי זה נעשה התכללות ההפכיים דהיינו שהוא המחבר חו"ג [חסד וגבורה] וממשיך בהם גילוי זה.

(véase Iggeres HaKodesh, en la sección que comienza "Y la obra de tzedaká será paz", y Zohar, Parte II, Terumah, 175b, sobre el versículo "y la barra central"). Y mediante esta revelación se produce la inclusión mutua de los opuestos; es decir, ella une Jésed y Guevurá y hace descender esta revelación a ellos.

ונמצא א"כ מאחר שכל בחי' ומהות מדת התפארת הוא ענין התכללות המדות ביחוד גמור ממש מוכרח שיהיה בו הארת אור א"ס בתמידות מאחר שזהו מדת ת"ת [תפארת]

Se concluye, entonces, que, puesto que toda la naturaleza y esencia del atributo de Tiféret (belleza) consiste en la inclusión mutua de los atributos en una unidad completa y verdadera, necesariamente debe haber en él constantemente un resplandor de la Luz Infinita, pues esto es el atributo de Tiféret,

היינו ההתכללות (ועי' [ועיין] בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' יתרו בדף ע"ח והנה בכל תפארת יש כללות חו"ג [חסד וגבורה] כאחד כו').

es decir, la inclusión mutua (véase también Ramaz, Parshas Yisro, en el folio 78: "Ahora bien, en cada Tiféret Jésed y Guevurá están abarcados juntos como uno", etc.).

וההתכללות אין יכול להיות בלתי הארת אור א"ס ולכן נק' תפארת בשם עליון וגבוה מכל המדות היינו שם הוי' מאחר שמוכרח שיהיה בו גילוי אור א"ס בתמידות (ועמ"ש בד"ה החלצו)

Y la inclusión mutua no puede existir sin el resplandor de la Luz Infinita. Por eso, Tiféret es llamado con un Nombre más excelso y elevado que todos los atributos, a saber, el Nombre Havaíá, pues necesariamente debe haber en él una revelación constante de la Luz Infinita (véase también lo escrito en el discurso que comienza "Armaos").

משא"כ בחו"ג [בחסד וגבורה] שאין בהם הארת אור א"ס עד"ז שבת"ת [שבתפארת] רק בעת שנמשך היחוד שזהו ענין אמליכתיה למעלה ולמטה ולדי' רוחות שאזי נעשה התכללות המדות שיתכללו זב"ז [זה בזה] ביחוד גמור ולא בתמידות כנ"ל:

En cambio, en Jésed y Guevurá no hay un resplandor de la Luz Infinita como el que hay en Tiféret, salvo cuando se hace descender la unidad, lo cual corresponde a "Lo proclamaste Rey arriba y abajo y en las cuatro direcciones": entonces se produce la inclusión mutua de los atributos, de modo que se incluyen unos en otros en una unidad completa, pero no constantemente, como se mencionó antes.

21 והנה עפ"ז [על פי זה] יובן ענין ק"נ [קליפת נוגה] דאצילות שנק' בשם קליפה הגם שהוא בבחי' אצילות ומאחר שהוא בבחי' אצילות הרי עכצ"ל [על כרחך צריך לומר] שהיא מקבלת הארת אלקות ואעפ"כ [ואף על פי כן] נק' בשם ק"נ [קליפת נוגה].

Ahora bien, de acuerdo con esto se comprenderá el asunto de la kelipá nogá (la cáscara resplandeciente) del Mundo de Atzilut (Emanación): se la llama kelipá aunque se encuentra en el nivel de Atzilut; y puesto que se encuentra en el nivel de Atzilut, necesariamente debe recibir una irradiación de divinidad y, sin embargo, se la llama kelipá nogá.

והענין כי בחי' התכללות שיש בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות שמאיר הארת אור א"ס ועי"ז הם מתכללים זע"ז [זה עם זה / זה על זה] כנ"ל זו הבחינה אינה כלל בנוגה דאצילות.

La explicación es la siguiente: la inclusión recíproca que existe en las Diez Sefirot de Atzilut, en las que brilla la irradiación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), de modo que se incluyen unas en las otras, como se mencionó antes, es un nivel que no está presente en absoluto en la nogá de Atzilut.

אלא שהמדות שבק"נ [שבקליפת נוגה] דאצ"י הם ענפין מתפרדין שהחסד אינו מתכלל עם הגבורה ואינן מתייחדין כלל זה עם זה.

En cambio, los atributos de la kelipá nogá de Atzilut son "ramas separadas": el Jésed no se incluye con la Guevurá, y no se unen entre sí en absoluto.

22 וכנודע שהפסולת משבה"כ [משבירת הכלים] דעולם התהו נפל בק"נ [בקליפת נוגה] וראשיתם ק"נ [קליפת נוגה] דאצילות והרי בעולם התהו לא היה בחי' התכללות וכ"ש [וכל שכן] אחר שבה"כ [שבירת הכלים] כו'.

Como es sabido, los residuos de la rotura de las vasijas (shevirat hakeilim) del Mundo del Tohu cayeron en la kelipá de noga, y la primera de ellas es la kelipá de noga de Atzilut; en el Mundo del Tohu no había interinclusión, y mucho menos después de la rotura de las vasijas, etc.

ולכן אין אור א"ס נמשך ומתלבש בהן כלל ע"ד התלבשותו באצ"י דקדושה מחמת שאינן כלי לגילוי אור א"ס שאינו שורה אלא במקום הביטול ובמקום ההתכללות כו'

Por lo tanto, la Luz Infinita (Or Ein Sof) no se extiende hacia ellas ni se inviste en ellas en absoluto, como se inviste en el Atzilut de santidad, pues no son vasijas para la revelación de la Luz Infinita, que solo reposa allí donde hay autoanulación (bitul) y donde hay interinclusión, etc.;

רק שהוא מאיר עליהם בבחי' מקיף לבד וכמ"ש במ"א ע"פ ראה ריח בני כו' וע"כ נקראו קליפות שהקליפה היא שאין לה טעם ולחלוחית כו'

sino que solo brilla sobre ellas como una luz circundante (makif), como se explica en otro lugar sobre el versículo "Mira, el aroma de mi hijo", etc. Por eso se las llama kelipot, pues una kelipá (cáscara) es algo que no tiene sabor ni humedad, etc.,

כמו בהפרי (וי"ל [ויש לומר] כי שם מ"ה [שם מ"ה] נקי שקיו דאילנא בחי' לחלוחית והמשכת אור א"ס שע"י נעשה התכללות אמיתי [אמיתית] להיות לאחדים עד"מ טבע המים לדבק שחלקי הקמח נעשים גוש אחד ע"י המים.

como ocurre con la fruta. (Se puede decir que el Nombre Mah es llamado "el riego del árbol": el nivel de humedad y la extensión de la Luz Infinita, por medio de los cuales se produce una interinclusión verdadera, de modo que se vuelven uno; a modo de analogía, el agua tiene la propiedad de unir, pues las partículas de harina se convierten en una sola masa por medio del agua.

וגילוי זה היינו ע"י שמתחלה הם בבחי' תיקון ע"ד רך כקנה כו' שע"י אח"כ קוב"ה [קודשא בריך הוא] שרי באתר שלים והוא גילוי שם מ"ה [שם מ"ה] מלגיו דאיהואורח אצילות ואיהו שקיו דאילנא כו'

Y esta revelación se produce porque primero se encuentran en un estado de rectificación (tikún), a la manera de "suave como una caña", etc.; así, después, "el Santo, bendito sea, mora en un lugar íntegro". Esta es la revelación interior del Nombre Mah, "que es el sendero de Atzilut y el riego del árbol", etc.

משא"כ בק"נ [בקליפת נוגה] דאצי' שהוא מבחי' עולם התוהו מבחי' שבה"כ [שבירת הכלים] שאין בהם ההתכללות כלל וגם הביטול הוא בבחי' יש כנודע מענין ראו מ"ה [שם מ"ה] שעושה יש ודבר מהביטול שלו כו'.

No ocurre así con la kelipá de noga de Atzilut, que deriva del nivel del Mundo del Tohu, del nivel de la rotura de las vasijas, en las cuales no hay interinclusión en absoluto; e incluso su autoanulación se encuentra en el modo de yesh (existencia propia), como es sabido por el concepto de "Miren: ¡qué!" (mah), que hace de su propia autoanulación un yesh, un "algo", etc.

ע"כ אין נמשך בהם כלל בחי' שם מ"ה [שם מ"ה] מלגיו ולכן נקי קליפות שאין בהם לחלוחית מבחי' שקיו דאילנא כו')

Por lo tanto, el nivel interior del Nombre Mah no se extiende hacia ellas en absoluto, y por eso se las llama kelipot, pues no tienen humedad del nivel llamado "el riego del árbol", etc.)

ומק"נ [ומקליפת נוגה] דאצי" נמשך אח"כ בבי"ע בחי" יש ממש וצבא השמים כו'. ובוה יובן ג"כ מה דאיתא שק"נ [שקליפת נוגה] חצי" [חציה] טוב וחצי" [וחציה] רע.

De la kelipá de noga de Atzilut se extiende después a Beriá, Yetzirá y Asiá el nivel de yesh real y “la hueste de los cielos”, etc. Con esto también se comprenderá lo que se afirma: que la kelipá de noga es mitad buena y mitad mala.

והענין כנודע שהתהוות הרע הוא מחמת שבה"כ [שבירת הכלים] שהי' [שהיה] בעולם התהו והשבירה הי' [היה] מחמת שהיו ענפין מתפרדין ומזה נתהווה אח"כ בהשתלשלות בחי' הרע.

La explicación, como es sabido: el mal llegó a existir a causa de la ruptura de las vasijas en el Mundo de Tohu, y la ruptura se produjo porque eran “ramas separadas”; de esto surgió después el nivel del mal en la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut).

והנה משבה"כ [משבירת הכלים] דעולם התהו נפלו בנוגה דאצילות ולכן אף שמקבלת מאצילות וע"כ חציה דכלפי פנים הוא טוב

Ahora bien, de la ruptura de las vasijas del Mundo de Tohu cayeron [fragmentos] en la nogá de Atzilut. Por lo tanto, aunque recibe de Atzilut, y por eso su mitad orientada hacia adentro es buena,

אך מחמת שגם בחציה זו אין בה בחי' ההתכללות כלל וממילא אין מאיר בה גילוי אור א"ס בבחינת פנימי כנ"ל

sin embargo, como incluso en esta mitad no hay en absoluto interinclusión, en consecuencia, la revelación de la Luz Infinita no brilla en ella de manera interior, como se mencionó anteriormente,

לכן יכול להיות שחציה כלפי חוץ רע (וכמו שמעולם התהו נתהוו הקליפות כו'. ובוה יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] ברכות ס"פ נשא ס"פ י"ד ע"פ ולא קם נביא עוד בישראל כמשה.

por eso puede ocurrir que su mitad orientada hacia afuera sea mala (así como las kelipot llegaron a existir a partir del Mundo de Tohu, etc.). Con esto se entenderá lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria, en el Midrash Rabbá, al final de la parashá de Nasó, al final de la sección 14, sobre el versículo: “No volvió a surgir en Israel un profeta como Moshé”:

בישראל לא קם אבל באו"ה [באיסור והיתר] קם כו' זה בלעם בן בעור כו' והנה נבואת משה היה מאצילות. וא"כ איך באו"ה [באיסור והיתר] קם נביא כמשה. אלא הענין שנבואת בלעם היה מק"נ [מקליפת נוגה] דאצילות (כו):

“En Israel no surgió ninguno, pero entre las naciones del mundo sí surgió”, etc.; “este es Bilam, hijo de Beor”, etc. Ahora bien, la profecía de Moshé provenía de Atzilut. Si es así, ¿cómo pudo surgir entre las naciones del mundo un profeta como Moshé? La explicación es que la profecía de Bilam provenía de la kelipá nogá de Atzilut, etc.)

23 ד ועפ"י [ועל פי זה] יובן ג"כ מש"ל [מה שכתוב לעיל] בשם הזהר וע"ה [ועץ חיים] שבהסתלקות אור אבא מז"א הוא סיבת התהוות הנגע,

4. Conforme a esto, también se entenderá lo que se dijo antes en nombre del Zohar y de Etz Chaim: que el retiro de la luz de Aba de Zeir Anpín (los atributos emocionales) es la causa de que se produzca la afección.

והענין כי התלבשות אור א"ס הוא בחכמה דוקא כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פרק ל"ה בהג"ה [בהגהה] ולכן כדי שיהי' [שיהיה] התכללות גמור בז"א הוא ע"י גילוי אור אבא

La explicación es la siguiente: la Luz Infinita (Or Ein Sof) se inviste específicamente en Jojmá (sabiduría), como está escrito en Sefer Shel Beinonim (Tanya), capítulo 35, en la glosa. Por lo tanto, para que haya una inclusión mutua completa en Zeir Anpín, esto se logra mediante la revelación de la luz de Aba.

(והגם שהוא ע"י תפארת היינו כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] גבי קדוש דיוצר דפי' שת"ת [שתפארת] הנק' וי"ו עולה ומקבל הארה מחכמה עילאה הנק' קדש ועי"ז נק' קדוש. ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] בפ' אמור.

(Y aunque esto se produce por medio de Tiféret, es como está escrito en Pri Etz Chaim acerca del kadosh de la bendición de Yotzer: el significado es que Tiféret, llamado vav, asciende y recibe una iluminación de la Jojmá Suprema, llamada kodesh, y por medio de esto se lo llama kadosh. Véase lo escrito sobre este tema en la explicación del versículo “Y seré santificado entre los hijos de Israel”, en la parashá de Emor.

והגם דלעיל אמרנו דקדוש נקי' הת"ת [התפארת] ע"ש [על שם] שמקבל מבחי' כתר היינו כי אור הכתר מאיר באצי' ע"י חכמה עילאה כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] דאור א"ס מתלבש באצי' בחכמה לבדו כו')

Y aunque dijimos antes que Tiféret es llamado "santo" porque recibe del nivel de Kéter, esto se debe a que la luz de Kéter brilla en Atzilut por medio de la Jojmá Suprema, como está escrito en Etz Chaim: la Luz Infinita se inviste en Atzilut únicamente en Jojmá, etc.)

ולכן כאשר מאיר אור אבא שבו מלובש אור א"ס ב"ה ועי"ז נעשה ההתכללות ויחוד ע"ס [עשר ספירות] דאצי' אזי עי"ז לא תוכל קליפת נוגה דאצי' להיות לה יניקה מבחי' עור אדם העליון

Por lo tanto, cuando brilla la luz de Aba, en la que está investida la Luz Infinita, bendito sea Él, y por medio de esto se produce la inclusión mutua y la unión de las Diez Sefirot de Atzilut, entonces la kelipat nogah de Atzilut no puede recibir vitalidad del nivel de la piel del Hombre Supremo,

דהיינו בחי' ז"א לפי שבה אין מאיר שום הארת אור א"ס שיתכללו יחד כי שרש נוגה הוא משבה"כ [משבירת הכלים] מעולם התהו שאין בה התכללות.

es decir, del nivel de Zeir Anpín; pues en ella [nogah] no brilla ninguna iluminación de la Luz Infinita que haga que [sus atributos] se incluyan unos en otros, ya que la raíz de nogah proviene de la ruptura de las vasijas del Mundo de Tohu, en el que no hay inclusión mutua.

אמנם בהסתלקות אור אבא מז"א ואזי לא יש בחי' התכללות במדות דאצילות וכנ"ל שעיקר ההתכללות הוא ע"י הארת אור א"ס שמאיר ע"י החכמה.

Sin embargo, cuando la luz de Aba se retira de Zeir Anpín, entonces no hay inclusión mutua en los atributos de Atzilut, como se mencionó antes, pues la inclusión mutua se produce principalmente por medio de la iluminación de la Luz Infinita que brilla a través de Jojmá.

24 ואזי מחמת שאין בה התכללות זו אזי יוכל להיות יניקה לק"נ [לקליפת נוגה] דאצי' מעור המלי' או מז"א. וזהו ענין הנגע שהוא מה שיונקים ק"נ [קליפת נוגה] דאצילות יניקה מעור זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצילות.

Entonces, dado que no existe esta inclusión mutua, la kelipá noga (la cáscara resplandeciente) de Atzilut puede recibir vitalidad de la "piel" de Maljut o de Zeir Anpín. Este es el sentido de la aflicción: que la kelipá noga de Atzilut recibe vitalidad de la "piel" de Zeir Anpín y Nukvá de Atzilut.

ולכן התיקון לזה הוא והובא אל הכהן שהוא המשכת אור אבא שהוא דוחה החיצונים והיינו שלא יהיה ניקת הקליפות רק משערות דנוק' [דנוקבא] ולא מהעור עצמו.

Por lo tanto, el remedio para esto es “y será llevado al kohen”, que consiste en hacer descender la luz de Aba, la cual repele a las fuerzas externas, de modo que las kelipot reciban vitalidad solo de los cabellos de Nukvá y no de la piel misma.

25 והנה הנגע הוא בהרת לבנה ועד"מ למטה באדם הוא ענין הסתלקות הדם מאותו מקום כי הדם הוא הנפש.

Ahora bien, la afección es una bahéret blanca. A modo de analogía, en el plano inferior, en el ser humano, esto consiste en que la sangre se retira de ese lugar, pues “la sangre es el alma”.

ועמ"ש בביאור בשעה שהקדימו נעשה ובד"ה לסוסתי וכך למעלה בחי' החכמה תחיה והוא בחי' אדם א' דם ובהסתלקות אור אבא הוא ענין הסתלקות בחי' והחכמה תחי' מאותו בחי' עור.

Véase lo escrito en la explicación de “Cuando antepusieron ‘haremos’”, y en el discurso que comienza “A mi yegua”. Así también arriba: el nivel de Jojmá es “y Jojmá da vida”, y este es el nivel de Adam, alef [más] dam (“sangre”); y el retiro de la luz de Aba consiste en que el nivel de “y Jojmá da vida” se retira de ese nivel de piel.

וזהו ענין הבהרת ועמ"ש מזה ג"כ סד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת] שהבהרת הוא ענין שמעכב ההשפעה והמשכת החיות וע' במא"א [במאורי אור] אות ב' ס"ח.

Y este es el concepto de la bahéret. Véase también lo escrito sobre esto al final del discurso que comienza “En el octavo día, Atzeret”: la bahéret consiste en aquello que impide el flujo de influencia y la extensión de la fuerza vital. Véase también Me'orei Or, letra bet, sección 8.

ואח"כ כשיש שער לבן יונקי' [יונקים] ק"נ [קליפת נוגה] מהעור ע"י השער לבן כו' ולכן צריך הסגר (ופי' וענין עור יובן ע"ד שנת' [שנתבאר] למעלה בענין פי' קשר של תפילין למעלה שהוא מבחי' עור כו'.

Después, cuando hay un pelo blanco, las kelipot nogah se nutren de la piel por medio del pelo blanco, etc.; por eso se requiere aislamiento. (El significado y el concepto de “piel” se comprenderán a partir de lo explicado antes sobre el significado del nudo de los tefilín de arriba, que corresponde al nivel de piel, etc.).

ועדי"ז יובן גם כאן פי' וענין יניקת ק"נ [קליפת נוגה] דאצילות מעור דז"א. ועיין בע"ח [בעץ חיים] בדרוש הנגעים שם ולכן תמורת ג' אורות אשר יוצאין ומתקנין את לאה ורחל כו'

De manera análoga, también aquí se comprenderá el significado y el concepto de la nutrición de la kelipá nogah de Atzilut a partir de la piel de Zeir Anpín. Véase Etz Chaim, en el discurso sobre las afecciones, allí: "Y por eso, en lugar de tres luces que salen y rectifican a Leah y Rajel", etc.,

ואל תתמה בזה כי הנגע אינו טומאה בעצמה רק בחי' דינא קשיא כו' ע"ש והיינו שמהנגע נמשך אח"כ יניקה לק"נ [לקליפת נוגה] דאצילות כו' וזהו הטומאה כשמטמאים הנגע ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ס"פ תזריע).

"Y no te asombres por esto, pues la afección no es impureza en sí misma, sino solo un nivel de juicio severo", etc.; véase allí. Es decir, de la afección se extiende después nutrición para la kelipá nogah de Atzilut, etc.; y esta es la impureza cuando se declara impura la afección. Véase también el Ramaz al final de la parashá Tazria.)

ובזה יובן ענין אם שער לבן קודם לבהרת טהור כי כך הוא הדבר שיש יניקה לק"נ [לקליפת נוגה] דאצי' משערות דנוק' [דנוקבא]

Con esto se comprenderá el concepto de "si el pelo blanco precedió a la bahéret, es puro". Pues así es: la kelipá nogah de Atzilut sí se nutre de los pelos de Nukvá,

כי מאחר שהקב"ה ברא אותן ממילא מוכרח להיות להם יניקה והיינו מבחי' השפעה אחרונה דאצי'.

porque, dado que el Santo, bendito sea, los creó, necesariamente deben tener una fuente de nutrición; esta proviene del último flujo de influencia de Atzilut,

דהיינו בחי' שערות שהן גדילי' [גדילים] מהעור והשערות הוא בחי' היותר אחרונה ולמטה מטה מהעור שהרי מהעור יצא דם ע"י נקב

Es decir, el nivel de los cabellos, que crecen de la piel. Los cabellos son el nivel más bajo de todos, incluso más bajo que la piel, pues de la piel sale sangre cuando se la perfora.

(וא"כ מלובש בו עצמיות האור והחיות מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] המלובש בדם ועיין בלק"ת [בלקוטי תורה] (להאריז"ל) פ' וירא גבי ענין הדפק כו') משא"כ השערות

(Y, por lo tanto, la esencia misma de la luz y de la fuerza vital del nivel de la Jojmá suprema, que está investida en la sangre, está investida en ella; véase también Likkutei Torah del Arizal, Parashat Vayera, acerca del asunto del pulso, etc.), lo cual no ocurre con los cabellos.

ולכן מהשערות ניתן להם יניקה וכיון ששער לבן קדמה לבהרת אין להם יניקה בהעור רק מהשערות ולכן הוא טהור.

Por eso se les concede sustento de los cabellos; y puesto que el cabello blanco apareció antes que la bahéret, no reciben sustento de la piel, sino únicamente de los cabellos, y por eso es puro.

אבל אם בהרת קדמה לשער לבן היינו שיש יניקה לנוגה דאצי מעור הנוק' [הנוקבא] כי תרגום צרעת סגירו. סגירו דנהורא שהן מוחין דאבא שלא נתגלו בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא].

Pero si la bahéret apareció antes que el cabello blanco, esto significa que la nogá de Atzilut recibe sustento de la piel de Nukvá; pues el Targum de tzaraat es seguiru: "el cierre de la luz", que son los mojin de Aba que no se han revelado en Zeir Anpín y Nukvá.

26 וזהו ענין הבהרת שהיא המעכבת סיבוב והילוך והתפשטות הנפש והחיות במקום זה. וברוחניות למעלה זהו ענין עיכוב ומניעת התגלות המוחין דאבא כו' וכן ענין כל הדי מראות נגעים.

Este es el sentido de la bahéret: esta detiene la circulación, el flujo y la expansión del alma y de la fuerza vital en ese lugar. Y, en el plano espiritual, arriba, esto alude a la detención e impedimento de la revelación del intelecto (mojin) de Aba, etc.; y lo mismo se aplica a las cuatro apariencias de las afecciones.

ולכן כשהבהרת קדמה לשער לבן אזי יונק ק"נ [קליפת נוגה] דאצי מעצמיות עור הנוק' [הנוקבא] ע"י השער לבן כו' שהיניקה נק' ע"ש [על שם] שער לבן

Por lo tanto, cuando la bahéret precedió al pelo blanco, la kelipat nogah (la cáscara luminosa) de Atzilut recibe sustento de la esencia misma de la piel de Nukvá por medio del pelo blanco, etc.; y ese sustento recibe su nombre del pelo blanco.

(כי זה לעומת זה) [לעומת זה] עשה וכנודע מענין לבן ויעקב שיש לובן העליון בקדושה בגדי לבן ושער רישי [רישיה] כעמר נקא. ולעומת זה ג"כ לבן דקליפה כו' וכמ"ש בפרדס ש"ג פ"ז [פרק ז'] וכמ"ש ג"כ במ"א ע"פ עד הגל כו')

(Pues «hizo uno frente al otro», como se sabe por el tema de Laván y Yaakov: en la santidad existe la blancura suprema, las vestiduras blancas y «el cabello de Su cabeza era como lana limpia»; y frente a ella existe también el "blanco" (laván) de la kelipá, etc.; como está escrito en el Pardes, Shaar 3, capítulo 7, y como también se explica en otro lugar, sobre el versículo «El montículo es testigo», etc.).

והנה מק"נ [מקליפת נוגה] דאצי' נמשך אח"כ גם בעשיי' [בעשייה] ששם הם עומקי' [עומקים] הקליפות. ולכן אם בהרת קודמת לשער לבן הוא טמא וצריך תיקון ע"י הסגר כו'.

Ahora bien, de la kelipat nogah de Atzilut [ese sustento] se extiende después también a Asiá, donde se encuentran las profundidades de las kelipot. Por eso, si la bahéret precedió al pelo blanco, la persona es impura y necesita rectificación mediante el aislamiento, etc.

ספק קוב"ה [קודשא בריך הוא] אמר טהור. וכולהו מתיבתא דרקיע אמרי טמא. כי ע"פ ההשגה של המתבתא הרי כך הוא דין תורה דכל ספיקא דאורייתא לחומרא.

[En un caso de] duda, «el Santo, bendito sea, dijo: “Puro”, y toda la Academia Celestial dijo: “Impuro”». Pues, según la comprensión de la Academia, esta es la ley de la Torá: toda duda respecto de una ley de la Torá [se resuelve] con rigor.

אבל הקב"ה אמר טהור היינו שכאן אין מטמא אא"כ [אלא אם כן] ודאי הבהרת קדמה אבל אם הוא ספק שאין נודע לנו אם הבהרת קדמה טהור הוא.

Pero el Santo, bendito sea, dijo: «Puro»; es decir, aquí algo no se considera impuro a menos que sea seguro que la bahéret apareció primero. Pero si hay duda y no sabemos si la bahéret apareció primero, la persona es pura.

אף שיוכל להיות שהבהרת קדמה מ"מ כאן הוא גזה"כ [גזירת הכתוב] שכל שהוא ספק אצלנו ולא נודע לנו שהבהרת קדמה אינו טמא.

Aunque es posible que la bahéret haya aparecido primero, no obstante, aquí se trata de un decreto de la Escritura: todo aquello que para nosotros es dudoso, y respecto de lo cual no sabemos que la bahéret apareció primero, no es impuro.

והיינו או משום שכל שלא נודע שהבהרת קדמה אין נמשך להם יניקה יותר מהראוי או שלא יהיה מיניקה זו התעוררות דינים

Esto se debe, o bien a que, mientras no se sepa que la bahéret apareció primero, no reciben más sustento del que les corresponde, o bien a que de este sustento no se suscita una activación de los juicios.

(ויש למצוא קצת טעם לזה בהא דבידיעה תליא מילתא בספק זה שבטומאת צרעת, והוא ע"פ מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] ס"פ תזריע וז"ל [וזה לשונו] והבן ענין גדול שאין טומאת הצרעת ככל שאר טומאות שזו אין טומאתה נודעת ולא מטמאה עד שיבוא הכהן כנודע כו' עכ"ל [עד כאן לשונו].

(Puede encontrarse alguna razón para esto —que, en esta duda acerca de la impureza de la tzaraat, la cuestión depende del conocimiento— a partir de lo que escribe el Ramaz al final de Parashat Tazria. Estas son sus palabras: “Comprende un asunto de gran importancia: la impureza de la tzaraat no es como las demás impurezas, pues su impureza no se conoce y no vuelve impuro hasta que llega el kohén, como es sabido”, etc. Fin de la cita.

וע"ש הטעם ע"פ הע"ח [העץ חיים]. וא"כ הרי אפי' בצרעת שהיא ראויה להיות ודאי טמא עכ"ז [עם כל זה] גזה"כ [גזירת הכתוב] הוא שאינה מטמא עד שיבוא הכהן ויודע טומאתה מהכהן כו',

Véase allí la razón, según Etz Jaim. Si es así, incluso en el caso de una tzaraat que debería ser ciertamente impura, es, no obstante, un decreto de la Escritura que no vuelve impuro hasta que llega el kohén y este da a conocer su impureza, etc.;

לכן שפיר י"ל [יש לומר] הטעם דספק זה טהור משום דכל שהוא ספק ולא נודע שהבהרת קדמה טהור), וכה"ג [וכהאי גוונא] הוא ענין ספק ממזר דארז"ל [דאמרו רבותינו זכרונם לברכה] ממזר ודאי לא יבא אבל ספק ממזר כשר מדאורייתא לבוא בקהל:

por lo tanto, puede decirse con razón que el motivo por el cual esta duda se considera pura es que todo caso dudoso, en el que no se sabe que la baheret haya aparecido primero, es puro.) Algo similar ocurre con el caso de un mamzer dudoso, sobre el cual dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “Un mamzer cierto no podrá entrar [en la congregación], pero un mamzer dudoso es apto, según la ley de la Torá, para entrar en la congregación”.

27 ה אך להבין הענין שהמתיבתא דרקיעא אע"פ [אף על פי] שזכו לגילוי זה דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] אמר טהור. עכ"ז [עם כל זה] הטעם לא ידעו עד שאמרו מאן נוכח כו'.

5. Pero debemos comprender lo siguiente: aunque la Academia Celestial mereció esta revelación — que el Santo, bendito sea, dijo: “Puro”—, aun así no conocían el motivo; por eso dijeron: “¿Quién decidirá?”, etc.

והענין כי הנה מבואר למעלה כי התנאים ואמוראים היו תורתם אומנתם הכל להמשיך מכתר עליון מלמעלה למטה מבחי' סוכ"ע לבחי' מלי' שהוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין].

La explicación es la siguiente. Más arriba se explicó que, para los tanaítas y amoraítas, cuya ocupación era la Torá, todo consistía en atraer desde el Kéter Supremo hacia abajo, desde el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin) hasta el nivel de Maljut (soberanía), que es el nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin).

והנה בחי' סוכ"ע א"א שיאיר בהכלי בהתגלות ממש בהשגה אפילו בגי"ע [בגן עדן] עד תח"ה [תחיית המתים] (וכמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה נודע דבאתעדל"ת [דבאתערותא דלתתא] כו" ע"ש), רק הארתו מאיר בהעלם

Ahora bien, el nivel de sovev kol almin no puede iluminar la vasija con una revelación efectiva, de modo que pueda ser comprendido, ni siquiera en el Gan Eden, hasta la resurrección de los muertos (como está escrito en Igueret HaKodesh, en la sección que comienza: "Es sabido que, mediante un despertar desde abajo...", etc.; véase allí). Solo su resplandor ilumina de manera oculta,

כי מחמת שהאור פנימי והאור מקיף הם דבקים יחד זה עם זה לכן הארה מן המקיף זורח בפנימי בהעלם וכמ"ש [וכמה שכתוב לעיל]

pues, dado que la luz interior y la luz circundante están unidas entre sí, un resplandor de la luz circundante brilla ocultamente dentro de la luz interior, como se explicó más arriba,

(ועמ"ש בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות בענין שהמקיף מצחצח חצי הכלי כו'. ועיי' [ועיי'ן] בפע"ח [בפרי עץ חיים] בשער השבת פ"ב בענין סכך הסוכה שצ"ל לכתחלה בענין שיהיו כוכבים נראים מתוכו שהם ניצוצי החסדים המאירים ממקומם דרך הנקבים כו')

(Véase lo escrito en la explicación del versículo "Que traigan una vestidura real", acerca de que la luz circundante lustra la mitad de la vasija, etc. Y véase Pri Etz Jaim, Shaar HaShabbos, capítulo 12, acerca del tema del sejaj de la sucá, que idealmente debe disponerse de tal modo que las estrellas puedan verse a través de él: estas son chispas de los Jasadim (bondades), que brillan desde su lugar a través de las aberturas, etc.);

והסכך הוא בחי' מקיפים כנודע אלא שמ"מ הארת המקיף מאיר בהא"פ [בהאור פנימי] וזהו ענין הנקבים כו' ועמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] ע"פ וילבש צדקה כשריון) וידוע כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם.

y el sejaj es el nivel de las luces circundantes, como es sabido. Sin embargo, el resplandor de la luz circundante ilumina la luz interior, y este es el significado de las aberturas, etc. Véase lo escrito en Igueret HaKodesh acerca del versículo "Y se vistió de justicia como de una armadura"). Y es sabido que "hoy es para cumplirlas, y mañana para recibir su recompensa".

ולכן בגי"ע [בגן עדן] כשלמדו התורה שם ע"ד קיבול שכר הנה עם היות כי אע"פ [אף על פי] שאור המתגלה בגי"ע [בגן עדן] הוא מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין].

Por eso, en el Gan Eden, cuando allí estudiaban Torá como quien recibe una recompensa, aunque la luz revelada en el Gan Eden proviene del nivel de memalé kol almin,

אעפ"כ [אף על פי כן] מחמת שהא"מ [שהאור מקיף] שהוא סוכ"ע זורח בהא"פ [בהאור פנימי] לכן ראו אור הזורח מסוכ"ע והיינו קוב"ה [קודשא בריך הוא] אומר טהור.

sin embargo, dado que la luz circundante, que es sovev kol almin, brilla dentro de la luz interior, vieron la luz que resplandece desde sovev kol almin; y esto es lo que significa que "el Santo, bendito sea, dice: 'Puro'".

28 וכן"ל שקדוש הוא בחי' כתר סוכ"ע אשר ע"פ הארת הכתר והחכמה שמאיר בגי"ע [בגן עדן] דין הוא שספק זה טהור אכן לא השיגו

Como se mencionó antes, "santo" es el nivel de Kéter, la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin); y, conforme a la irradiación de Kéter y Jojmá que resplandece en el Gan Eden, la ley es que esta duda es pura. Sin embargo, ellos comprendían

רק גילוי הרצון שכך טהור אבל האור והפנימי [והפנימיות / והפנימית] והטעם של הרצון מדוע ספק זה הוא טהור לא השיגו.

solo la revelación de la voluntad: que es pura; pero no comprendían la luz, la dimensión interior ni la razón de la voluntad, es decir, por qué esta duda es pura.

והיינו מחמת כי התגלות הנ"ל הוא מבחי' מקיף וסוכ"ע שאינו זורח בהא"פ [בהאור פנימי] רק בהעלם ולא בהתגלות ממש

Esto se debe a que esta revelación proviene del nivel abarcador y de sovev kol almin, que resplandece en la luz interior solo de manera oculta, y no en una revelación manifiesta

(ולכן השיגו הפסק דין שספק זה טהור אכן הטעם שהוא הפנימיות לא השיגו וכמו ע"ד גולגלתא [גולגלתא] דחפא על מוחא.

(y por eso comprendieron el fallo de que esta duda es pura, pero no comprendieron la razón, que es la dimensión interior; esto es comparable a "el cráneo [Gulgalta] que cubre el cerebro".

שמו"ס [שמוחא סתימאה] שהוא פנימי' [פנימיות / פנימית] הכתר לא יכול לבא בגילוי כלל עד לע"ל [לעתיד לבוא] שיתגלו טעמי תורה והגילוי שבתורה שלפנינו הוא מבחי' גלגלתא שהוא הרצון בחי' חיצוניות כו' אלא שזהו בהיום לעשותם

Pues el cerebro oculto (Moja Stimaa), que es la dimensión interior de Kéter, no puede revelarse en absoluto hasta el Futuro Venidero, cuando se revelen las razones de la Torá; y la revelación de la Torá tal como la tenemos proviene del nivel de Gulgalta, que es la voluntad, el nivel exterior (jitzoniu), etc. Sin embargo, esto corresponde a "hoy, para cumplirlas".

אך כמ"כ [כמו כן] בגי"ע [בגן עדן] הגם שהוא בחי' לקבל שכרם אבל להיות ששם הגילוי מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ומבחינת סוכ"ע אינו מאיר כ"א בבחי' העלם מה שהמקיף זורח הארה בא"פ [באור פנימי].

Así también en el Gan Eden: aunque es el nivel de "recibir su recompensa", puesto que la revelación allí proviene del nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin), y del nivel de sovev kol almin solo resplandece, de manera oculta, la irradiación que la luz abarcadora proyecta en la luz interior,

לכן ענין גילוי זה שאינו גילוי גמור היינו ע"ד הגילוי מבחי' גלגלתא דחפא על מו"ס [מוחא סתימאה] שידעו הפסק דין שכך טהור והטעם שמבחי' מו"ס [מוחא סתימאה] לא השיגו כלל

por eso esta revelación, que no es completa, se asemeja a la revelación del nivel de Gulgalta que cubre a Moja Stimaa: conocían el fallo de que es puro, pero no comprendían en absoluto la razón, que proviene del nivel de Moja Stimaa.)

ואדרבה ע"פ ההשגה שבמתיבתא דרקיעא שהוא מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כנ"ל שהרקיע הוא מבחי' בינה כו'. הנה ע"פ השגה זו אמרו כלהו טמא כדין ספיקא דאורייתא לחומרא.

Por el contrario, según la comprensión de la Academia Celestial, que pertenece al nivel de memalé kol almin, como se mencionó antes —pues el firmamento pertenece al nivel de Biná, etc.—, conforme a esta comprensión todos dijeron: “impuro”, de acuerdo con la ley de que una duda en una cuestión de la Torá se resuelve con rigor.

אמרו מאן נוכח נוכח רבה בר נחמני דאמר רב"נ [רבה בר נחמני] אני יחיד בנגעים כו' ולכן ידע הדין על מקורו.

Dijeron: “¿Quién decidirá? Rabbah bar Nachmani decidirá”, pues Rabbah bar Nachmani dijo: “Soy único en [las leyes de] las afecciones de tzaraat”, etc.; por eso conocía la ley desde su fuente.

29 ומצא פסוק ודרש שגם בתורה כתוב שאין טמא אא"כ [אלא אם כן] ודאי בהרת קדמה אבל ספיקו טהור.

Y encontró un versículo y lo interpretó: también está escrito en la Torá que algo no es impuro a menos que con certeza la mancha blanca haya aparecido antes; pero, si hay duda, es puro.

משא"כ לפי השגת המתיבתא דרקיעא לא מצאו זה בתורה שיהיה ספיקו טהור רק ששמעו ע"ד קיבול שכר בג"ע [בגן עדן] שקוב"ה [שקודשא בריך הוא] אמר טהור.

En cambio, según la comprensión de la Academia Celestial, no encontraron en la Torá que, si hay duda, sea puro; solo oyeron, como parte de la recompensa que se recibe en el Gan Eden, que el Santo, bendito sea, dijo: «Puro».

אבל לפי השגתם בתורה נראה להם שהוא טמא והיינו לפי שהשגתם בג"ע [בגן עדן] הוא מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כו'.

Pero, según su comprensión de la Torá, les parecía que era impuro; esto se debe a que su comprensión en el Gan Eden proviene del nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin), etc.

30 ועפ"י [ועל פי זה] נראה להם שספק זה צ"ל טמא כנ"ל. ומה שלמעלה מבחי' השגה נקי' עדן שע"י ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עין לא ראתה כו' והיא בחי' המקיף רק מ"מ מה שזרח המקיף בבחי' פנימי כהעלם זה ראו בג"ע [בגן עדן]

De acuerdo con esto, les pareció que esta duda debía considerarse impura, como se mencionó antes. Lo que está por encima del nivel de la comprensión se llama Edén; acerca de ello dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Ningún ojo ha visto", etc. Ese es el nivel de la luz circundante; sin embargo, lo que la luz circundante hace brillar en el interior, de manera oculta, eso sí lo vieron en el Gan Eden.

לכן השיגו שקוב"ה [שקודשא בריך הוא] אמר טהור אבל טעם ע"י לא השיגו כי המקיף אין זורח בהא"פ [בהאור פנימי] והכלי רק בבחי' העלם.

Por eso comprendieron que el Santo, bendito sea, dijo: "Puro"; pero no comprendieron la razón, pues la luz circundante ilumina la luz interior y la vasija solo de manera oculta.

אכן רב"נ [רבה בר נחמני] שהוא יחיד בנגעים פ"י שמדרגתו הוא מבחי' הארה זו עצמה ממש מה שהמקיף זורח בהא"פ [בהאור פנימי] וע"כ נקי' יחיד

Pero Rabbah bar Nachmani, que era "único en negaim", es decir, cuyo nivel provenía de ese mismo resplandor: aquello que la luz circundante hace brillar en la luz interior. Por eso se lo llama "único",

שהוא למעלה ממדרגת שאר כל החכמים שהם מבחי' הא"פ [האור פנימי] ומה שהמקיף זורח בהא"פ [בהאור פנימי] הוא בבחי' העלם מהם,

pues se encontraba por encima del nivel de todos los demás sabios, que provenían del nivel de la luz interior y para quienes el resplandor de la luz circundante en la luz interior estaba oculto.

אבל רב"נ [רבה בר נחמני] הוא עצמו מבחי' הארה זו דהא"מ [דהאור מקיף] מה שזורח בהא"פ [בהאור פנימי] כו' וע"כ מצא טעמו ממש שע"פ הדין הכתוב ומפורש בתורה צ"ל ספק זה טהור הואיל ופתח בו הכתוב בטהרה תחלה כו'.

Pero Rabbah bar Nachmani mismo pertenecía al nivel de ese resplandor de la luz circundante, aquello que ilumina la luz interior, etc. Por eso encontró la razón precisa: según la ley escrita y expresada explícitamente en la Torá, esta duda debía considerarse pura, "puesto que la Escritura comenzó primero con la pureza", etc.

(וענין בחי' זו שנשמתו הוא מהארת המקיף י"ל [יש לומר] ע"ד מ"ש ע"פ אז ישיר משה בענין מן המים משיתיהו דגבי משה דהיינו מבחי' עלמא דאתכסיי שהוא בחי' סוכ"ע משם נמשך נשמת משה

(El significado de este nivel, que su alma provenía del resplandor de la luz circundante, puede explicarse a partir de lo escrito sobre el versículo “Entonces cantó Moshé”, acerca de “porque lo saqué del agua”, dicho respecto de Moshé: es decir, que su alma provino del nivel del mundo oculto, que es el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin);

והיינו מה שהמקיף זורח בפנימי שהרי מן המים משיתיהו ליבשה כו'. ועמ"ש ג"כ ע"פ ואלה המשפטים שמשה שרשו מבחי' עגולים ומקיפים סוכ"ע כו'.

y esto es aquello que la luz circundante hace brillar en el interior, pues “lo saqué del agua” y lo llevé a tierra firme, etc. Véase también lo escrito sobre el versículo “Y estas son las leyes”, que el origen de Moshé está en el nivel de los círculos y las luces circundantes, sovev kol almin, etc.

ועמ"ש בפ' יתרו סד"ה מראיהם ומעשיהם בפ"י ענין משה שפיר קאמרת ומשם יובן שיכול להיות בחי' המשכת ניצוץ משה ממש ברבה בר נחמני וזהו שהי' [שהיה] ג"כ יחיד בבחי' זו דהיינו שהוא מבחי' הארת המקיף כו').

Véase también lo escrito en la parashá Yitró, al final del maamar que comienza “Su aspecto y sus acciones”, sobre el significado de “Moshé, bien has hablado”; de allí se comprenderá que puede transmitirse a Rabbah bar Nachmani una chispa verdadera de Moshé. Por eso también él era “único” en este nivel, es decir, pertenecía al nivel del resplandor de la luz circundante, etc.)

(ועיין מ"ש מענין עדן בביאור ענין קי"ס [קריעת ים סוף] גבי והניף ידו על הנהר). והנה לתוספת ביאור בענין קוב"ה [קודשא בריך הוא] אומר טהור י"ל [יש לומר] עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בזהר פ' בא דל"ו ע"ב בשעתא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] אתחזי על גנתא כו' עד ולא מתפרש מעדן.

(Véase también lo escrito acerca de Eden en la explicación del asunto de la partición del Mar de los Juncos, en relación con “y agitará Su mano sobre el río”). Ahora bien, para ampliar la explicación de “el Santo, bendito sea, dice: ‘Puro’”, puede decirse conforme a lo escrito en el Zohar, Parashat Bo, 36b: “Cuando el Santo, bendito sea, se aparece sobre el jardín”, etc., hasta “y no se separa de Eden”.

נמצא שהתגלוי [שהתגלות] זו הוא מבחי' עדן שהוא בחי' חכמה וכתר משא"כ השגת המתיבתא דרקיעא בעצמם בג"ע [בגן עדן] הוא נמשך מבחי' בינה דאצי' שהיא בחי' רקיע העליון כו'.

De ello se desprende que esta revelación proviene del nivel de Eden, que es el nivel de Jojmá (sabiduría) y Kéter (la Corona); en cambio, la comprensión de la propia Academia Celestial en el Gan Eden se deriva del nivel de Biná de Atzilut, que es el nivel del firmamento superior, etc.

אבל בחי' הגילוי דקב"ה [דקודשא בריך הוא] אתי לאשתעשע עם צדיקיא בג"ע [בגן עדן] זהו הגילוי מלמעלה מעלה מבחי' בינה.

Pero el nivel de revelación de “el Santo, bendito sea, viene a deleitarse con los justos en el Gan Eden” es una revelación que proviene de mucho más arriba del nivel de Biná.

31 ועמ"ש ע"פ באתי לגני כו' וע"פ הזהר בפי' בראשית דכ"ז ע"ב אעשה לו עזר בענין מעלת גילוי זה דקב"ה [דקודשא בריך הוא] אתי כו'.

Véase lo escrito acerca del versículo “He venido a Mi jardín”, etc., y acerca del Zóhar en Parashat Bereshit, 27b, [sobre] “Le haré una ayuda”, respecto de la superioridad de esta revelación: que “el Santo, bendito sea, viene”, etc.

וזהו ג"כ כענין המבואר במ"א ע"פ ויהי קול מעל לרקיע. דפי' קול ר"ל [רוצה לומר] המשכה וגילוי מלמעלה מבחי' הרקיע והפרסא והוא מבחי' סכ"ע [סובב כל עלמין].

Esto también se relaciona con lo explicado en otro lugar acerca del versículo “Y hubo una voz desde arriba del firmamento”: “voz” significa una emanación y revelación desde arriba del nivel del firmamento y de la partición (parsa), y proviene del nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin).

32 וכך ענין גילוי זה היא מלמעלה משרש השגת המתיבתא דרקיע ששרש השגתם מבחי' רקיע העליון דבינה.

Así también, esta revelación proviene de un nivel superior a la raíz de la comprensión de la Academia del Firmamento, cuya comprensión tiene su raíz en el nivel del firmamento superior de Biná (entendimiento).

אבל המשכה זו מבחי' עדן זהו מעל לרקיע כו' וכ"ז [וכל זה] נמשך להם ע"י שבעסק תורתם בהיום לעשותם המשיכו ג"כ מבחי' כתר עליון מבחי' סוכ"ע ועי"ז זוכים ג"כ בגי"ע [בגן עדן] לגילוי הארה זו להיות קב"ה [קודשא בריך הוא] אתי לאשתעשעא כו'.

Pero esta emanación desde el nivel de Edén está “por encima del firmamento”, etc. Y todo esto se les hace llegar porque, mediante su estudio de la Torá durante el “hoy, para cumplirlos”, también hicieron descender del nivel de Kéter Supremo (la Corona), el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin); y por medio de ello merecen también en el Gan Edén la revelación de esta irradiación, de modo que “el Santo, bendito sea, viene a deleitarse”, etc.

[ועמ"ש בד"ה כי כאשר השמים החדשים בענין ויניחהו בגי"ע [בגן עדן] לעבדה כו'] עוי"ל [עוד יש לומר] עפמ"ש [על פי מה שכתוב] במ"א בד"ה צאינה וראינה בפ"י שאו ידיכם קדש וברכו את הוי" כו'.

(Véase lo escrito en el discurso que comienza “Porque así como los cielos nuevos”, acerca de “y lo puso en el Gan Edén para trabajarlo”, etc.) También puede explicarse según lo escrito en otro lugar, en el discurso que comienza “Salgan y vean”, acerca del significado de “Alcen sus manos [en] santidad y bendigan a Havaia”, etc.

וזהו שנק' הקב"ה ע"ש באריכות וברכה זו הוא ע"י עסק התורה כמ"ש בזהר ויקרא ד"ג א' ולכן מברכתם יבורכו גם הם אשר לכן הקב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בגי"ע [בגן עדן] כו'.

Y esto explica por qué se lo llama “el Santo, bendito sea”; véase allí extensamente. Y esta bendición se produce mediante la dedicación al estudio de la Torá, como está escrito en el Zohar, Vayikra, 13a; por eso, “por la bendición de ellos, también ellos serán bendecidos”, y por eso el Santo, bendito sea, viene a deleitarse con los justos en el Gan Edén, etc.

וע' בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' כי תצא בד' רע"ה א' כ' [כתב] מתיבתא דקב"ה [דקודשא בריך הוא] הוא כבריאה ששם גי"ע [גן עדן] העליון ומתיבתא דרקיע הוא ביצירה. (ועיין בזהר בפ' בלק דר"ג ע"ב).

Véase también el Ramaz, Parshat Ki Tetzé, en el folio 278a; escribe que la Academia del Santo, bendito sea, está en Beria, donde se encuentra el Gan Edén Superior, mientras que la Academia del Firmamento está en Yetzirá. (Véase también el Zohar, en Parshat Balak, 203b.)

והנה הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] ספ"ב [סוף פרק ב'] מהט"ז [מהלכות טומאת צרעת] פסק כהמתיבתא דספיקו
טמא וכ' [וכתב] הכ"מ משום דת"ק ור' [ורבין] יהושע פליגי בזה ספ"ד [סוף פרק ד'] דנגעים והלכה כת"ק
ואע"ג [ואף על גב] דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] אמר טהור לא בשמים היא כו'.

Ahora bien, el Rambam, al final del capítulo 2 de las Leyes de la Impureza de Tzaraat, dictaminó según la Academia que su duda es impura; y el Kesef Mishné escribe que esto se debe a que el Tana Kama y Rabí Yehoshúa discrepan al respecto al final del capítulo 4 de Negaim, y la halajá sigue al Tana Kama; y aunque el Santo, bendito sea, dijo "Pura", "no está en el cielo", etc.

אמנם בהר"ש [בהרבי שמעון] ספ"ד [סוף פרק ד'] דנגעים משמע דה"ל [דהלכות / דהלכה] כר' [כרבין] יהושע משום
דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] אמר טהור כו' הענין י"ל [יש לומר] ע"פ מ"ש במ"א בענין שארז"ל [שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה] על ר"מ [רבי מאיר] שהיה אומר על טמא טהור ומראה לו פנים כו'

Sin embargo, de Rabenu Shimshón, al final del capítulo 4 de Negaim, se infiere que la halajá sigue a Rabí Yehoshúa, porque el Santo, bendito sea, dijo "Pura", etc. Esto puede explicarse según lo escrito en otro lugar sobre lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria, acerca de Rabí Meir: decía de lo impuro "puro" y le mostraba un fundamento (panim), etc.;

כי החכמה היא נמשכת מלמעלה דרך שערות שהם י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] זקן שקנה חכמה. שרש י"ג
מדות שהתורה נדרשת בהם והשערות הם צמצומים.

pues la sabiduría desciende desde lo alto a través de los cabellos, que son los trece tikunim de la barba: zaken, "quien ha adquirido sabiduría", raíz de los trece principios mediante los cuales se expone la Torá; y los cabellos son contracciones (tzimtzumim).

אבל כשהחכמה היא בכתר שם היא בהרחבה גדולה בחי' א"ס וזהו ענין ומראה לו פנים שהי' [שהיה]
מאיר וממשיך מבחי' הפנים דא"א שהוא פנוי משערות ולמעלה מבחי' הצמצומים (ועמ"ש מזה
באריכות בביאור ע"פ אלה מסעי).

Pero cuando la sabiduría está en Kéter, allí se encuentra en una gran expansión, en el nivel del Infinito (Ein Sof); este es el sentido de "y le mostraba un rostro": él iluminaba y hacía descender desde el nivel del Rostro (panim) de Arij Anpín, que está libre de cabellos y por encima del nivel de las contracciones (véase también lo que se explica extensamente al respecto en la explicación del versículo "Estos son los viajes").

ע"כ היה יכול לומר גם על הטמא טהור כו' וזה היה ענין ר"מ [רבי מאיר]. אבל רוב החכמים שבדורו לא היו משיגים התורה רק

Por eso podía decir incluso del impuro: "puro", etc., y este era el asunto de Rabí Meir. Pero la mayoría de los sabios de su generación comprendían la Torá solo

כמו שכבר נמשכה בחכמה דאצי' המקבלת ע"י שערות י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] וזהו נובלות חכמה שלמעלה תורה כו' וכמ"ש בביאור ע"פ תורה צוה לנו משה.

tal como ya había sido hecha descender a la Jojmá de Atzilut, que recibe por medio de los cabellos de los trece tikunim de la barba; y este es [el sentido de] "el fruto inmaduro de la sabiduría superior es la Torá", etc., como se explica en la explicación del versículo "Moshé nos ordenó la Torá".

33 ולכן לא קבעו הלכה כמותו כי אחרי רבים להטות ועיין במדרש תלים ע"פ אמרות ה' כו'

Por lo tanto, no fijaron la halajá de acuerdo con él, pues "hay que inclinarse según la mayoría"; véase también el Midrash Tehilim sobre el versículo "Las palabras de D'os", etc.

מזוקק שבעתים כו' וזהו ענין לא בשמים היא כי שמים הם מקיפים דחיה ויחידה. והתורה כבר נמשכה מהמקיפים לתוך א"פ [אור פנימי] במדות דאצילות.

"Refinadas siete veces", etc. Y este es el significado de "no está en el cielo": pues "el cielo" representa los niveles circundantes de Jaiá y Yejidá, y la Torá ya fue descendida desde los niveles circundantes hasta la luz interior, en los atributos del Mundo de Atzilut (Emanación).

ועפ"י [ועל פי זה] יש לפרש דעת הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] דפסק כת"ק. כי רבה שהיה יחיד בנגעים ואהלות היינו מבחי' המקיף דחיה יחידה.

De acuerdo con esto, puede explicarse la opinión del Rambam, quien dictaminó según el Tana Kama. Rabá, que era "único en negaím y ohalot", pertenecía al nivel de la luz circundante de Jaiá y Yejidá;

ואעפ"כ [ואף על פי כן] אחרי רבים להטות ומ"מ באמת י"ל [יש לומר] דהכא שאני דאין זה דומה להא דאחרי רבים להטות דהיינו דוקא בפלוגתא דחכמי המשנה זע"ז [זה עם זה / זה על זה] אבל הכא שאני דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] אומר טהור כו':

y, sin embargo, "hay que inclinarse según la mayoría". No obstante, en verdad puede decirse que aquí el caso es distinto: esto no se compara con "hay que inclinarse según la mayoría", que se aplica específicamente a una disputa entre los sabios de la Mishná; pero aquí el caso es distinto, pues el Santo, bendito sea, dice: "Puro", etc.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/tazria/6/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak